

TAMPEREEN KAUPUNKI

Yhdyskuntalautakunnan
Ympäristö- ja rakennusjaosto

YMPÄRISTÖ- JA MAA-AINESLUPA

Dnro TRE: TRE:1143/11.01.02/2026
Kokouspäivä 8.9.2026
Päätöksen julkaisupäivä 11.9.2026

ASIA

Ympäristönsuojelulain 27 §:n mukainen ympäristölupahakemus ja maa-aineslain 4 §:n mukainen ottolupahakemus, jotka koskevat kivenlouhimoa, rikotusta ja murskausta.

Lupahakemukset käsitellään maa-aineslain 4 a §:n ja ympäristönsuojelulain 47 a §:n tarkoittamassa yhteiskäsittelyssä.

Hakemus sisältää ympäristönsuojelulain 199 §:n ja maa-aineslain 21 §:n mukaisen hakemuksen aloittaa luvanvarainen toiminta mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

HAKIJA

Tampereen Kovakivi Oy
Poikeluksentie 192
34300 Kuru
Y-tunnus 0206137-6

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

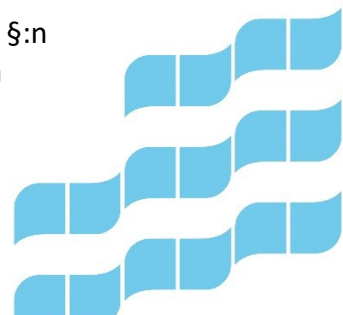
Tampereen Kovakivi Oy (myöh. hakija) hakee kymmenen vuoden määräaikaista ympäristö- ja maa-aineslupaa kivenlouhimolle ja kiviaineksen murskaukseen Kapeen louhimolle.

Louhimo sijaitsee Tampereen kaupungin Velaatassa kiinteistöllä 837-709-0004-0023 (Tolvila) osoitteessa Kulhanvuorentie 98.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Toiminta on maa-ainesluvanvaraista maa-aineslain (MAL) 4 §:n 1 momentin perusteella.

Toiminta on ympäristöluvanvaraista ympäristönsuojelulain (YSL) 27 §:n 1 momentin ja liitteen 1 taulukon 2 kohtien 7 c ja 7 e mukaan, jotka

koskevat kivenlouhimoa, jossa kiviainesta käsitellään vähintään 50 päivää, sekä siirrettävää murskaamoa, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää.

Maa-aineslain 4 a §:n ja ympäristönsuojelulain 47 a §:n nojalla hankkeessa, joka edellyttää maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain mukaista lupaa, on lupahakemukset käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisesti syytä pidettävä tarpeettomana. Hakija on hakenut yhteistä lupaa yhdellä lupahakemuksella.

TOIMIVALTAINEN LUPAVIRANOMAINEN

Maa-aineslain 7 §:n perusteella maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Ympäristönsuojelulain 34.2 §:n ja ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 2.2 §:n kohtien 6 a ja b mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee ympäristölupahakemuksen, joka koskee kivenlouhimoa, jossa kiviainesta käsitellään vähintään 50 päivää ja sellaista tietylle alueelle sijoitettavaa siirrettävää murskaamoa, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää.

HAKEMUKSEN VIREILLETULO JA TÄYDENTÄMINEN

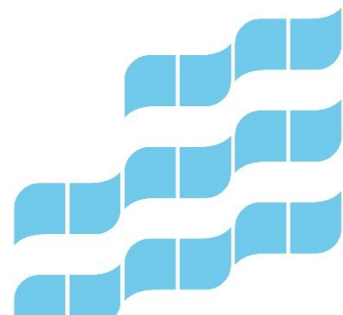
Hakemus on tullut vireille Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisessa 16.2.2026. Hakemuksen on laatinut Tampereen Kovakivi Oy ja suunnitelmakartat Suuntakartta Oy.

Hakemuksen tietoja on täydennetty 31.3.2026 tarkennetulla ottamissuunnitelmalla sekä päivitettyillä suunnitelmakartoilla (päiväys 14.2.2026). Hakemusta on täydennetty vastineen yhteydessä selvityksellä Kulhanvuoren alueen kallioperän rakoilusta (10.8.2026).

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA SOPIMUKSET

Toiminnalla on maa-aineslupa kalliokiven ottamiseen (Tampereen kaupungin ympäristö- ja rakennusjaosto 14.10.2016). Maa-aineslupa on voimassa 14.10.2026 asti. Vireillä oleva hakemus koskee tämän toiminnan jatkamista ja ottamisalueen laajentamista.

Tampereen kaupungin ympäristölautakunta on myöntänyt 20.5.2003 Peipohjan Kiviveistämö Oy:lle toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan kivenlouhimolle kiinteistölle 837-709-0004-0023 (Tolvila).

Tampereen kaupungin ympäristö- ja rakennusjaosto on tehnyt 21.12.2010 päätöksen ympäristöluvan määräysten tarkistamisesta. Päätöksellä on korvattu ympäristölupa kokonaan ja päätös on voimassa toistaiseksi. Tampereen Kovakivi Oy on hakenut ympäristöluvan siirtoa itselleen vuonna 2013.

Suunnitelma-alue sijaitsee kokonaan kiinteistöllä 837-709-0004-0023, jonka omistaa Tampereen Kovakivi Oy (hakija).

ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Maakuntakaava

Suunnitelma-alueella on voimassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040 sekä elonkirkon ja energian vaihemaakuntakaava (hyväksytty 7.3.2025, voimaan 9.6.2025, ei vielä lainvoimainen). Toiminta-alue sijoittuu voimassa olevissa maakuntakaavoissa maaseutualueena osoitetulle alueelle sekä pieneltä osin Kulhanvuoren valtakunnallisesti arvokkaalle kallioalueelle, joka on Pirkanmaan vaihemaakuntakaavassa osoitettu arvokkaana geologisena muodostumana (ge2).

Yleiskaava

Pohjois-Tampereen oikeusvaikutteisessa strategisessa yleiskaavassa lupakohde sijoittuu maaseutualueelle, jolla on voimassa seuraava kaavamääräys: Alue on tarkoitettu ensisijaisesti maa- ja metsätalouden harjoittamiseen ja alueella tulee tukea maatalouden toimintamahdollisuuksia. Alueelle voi sijoittua myös haja-asutusluonteista asumista, loma-asumista sekä elinkeinotoimintaa, joka kokonsa ja ympäristövaikutustensa puolesta sopii alueelle.

Louhimoalueella on myös kaavamerkintä kiviainesvara-alue, jonka määräysten mukaan alue on kiviaineshuollon kannalta merkittävä alue, joka voi olla tulevaisuuden maa-ainesten ottoalue. Alueen rajausta tarkentuu kiviaineksen ottamista suunniteltaessa. Suunnitelman tulee perustua riittäviin selvityksiin ja vaikutusten arviointiin ja siitä on tiedotettava laajemmin kuin rajanaapureiden kuulemisella. Toiminnan loputtua alueen jälkikäyttö tulee sovittaa ympäröivien alueiden maankäyttöön soveltuvaksi. Kaavamääräysten kuvauksessa tarkennetaan mm., että merkinnällä on osoitettu maakuntakaavan mukaiset kiviaineshuollon kannalta tärkeät alueet sekä Kapeessa Kurun harmaan graniitin esiintymisalue, jolla kiviaineksen otto voi olla mahdollista. Kapeen rajausta perustuu yleiskaavan erillisselvitykseen Kurun harmaan graniitin esiintymästä ja kiviteollisuudesta Kapeen alueella 2019. Rajauksessa on huomioitu Muraus-asetuksen mukainen 300 metrin etäisyys nykyisistä ja kaavoitetuista asuin- ja lomarakennuksista sekä Kulhanvuoren arvokas kallioalue.

Lisäksi suunnitelma-alueella on yleiskaavamerkintä Ympäristöluvan mukainen kohde, maa-ainesten ottoalue, jonka määräysten mukaan toiminta alueella

perustuu voimassa olevaan ympäristölupaan. Toiminnasta mahdollisesti aiheutuvat ympäristöluvan mukaiset ympäristöhäiriöt on huomioitava alueen ja sen lähiympäristön maankäyttöä suunniteltaessa. Toiminnan loputtua alueen jälkikäyttö tulee sovittaa ympäröivien alueiden maankäyttöön soveltuvaksi. Kaavamääräysten kuvauksen mukaan merkinnällä on osoitettu 12 kohdetta, joilla on voimassa oleva ympäristö- ja maa-aineslupa maa-ainesten ottoa varten (tilanne 2020). Ottoalueen läheisyydessä tulee huomioida luvanmukainen suojaetäisyys asuinrakennuksiin ja muihin melulle herkkiin toimintoihin. Kivenlouhimon ympärillä on oltava vähintään 300 metrin suojaetäisyys lähimpiin vakituisiin ja vapaa-ajan asuntoihin. Ottoalueiden läheisyydessä tulee huomioida toiminnasta mahdollisesti aiheutuvat häiriöt (esim. melu- ja pölyhaitat).

Alueella ei ole yksityiskohtaisempaa yleiskaavaa eikä asemakaavaa.

TOIMINNAN SIJAINNIN PAIKKA JA SEN YMPÄRISTÖ

Rakennettu ympäristö

Louhimo sijaitsee noin 32 kilometrin päässä Tampereen keskustasta pohjoiseen ja Kapeeseen johtavan paikallistien (14277) itäpuolella, osoitteessa Kulhanvuorentie 98. Ottamisalueelle on liittymä Kulhanvuorentieltä.

Louhimo sijaitsee maaseutualueella ja sitä ympäröivät pelto- ja metsäalueet. Alle kilometrin päässä sijaitsee kaksi muuta kivenlouhimoa, toinen pohjoispuolella ja toinen länsipuolella.

Hakemuksen liitteenä olevan meluselvityksen mukaan lähin asuinrakennus sijaitsee louhimon suunnitelma-alueen rajasta noin 200 metrin etäisyydellä ja kaksi lähintä lomarakennusta noin 150 metrin etäisyydellä kaakkoispuolella. Suunnitellusta murskauspaikasta on lomarakennukseen noin 320 metriä ja asuinrakennukseen 415 metriä.

Maa- ja kallioperä

Suunnitelma-alueen maaperä on hiesua, hietaa ja hiekkamoreenia sekä kalliomaata. Maanpeite on paksuudeltaan noin 0–2 metriä.

Kapeen louhimoalue on ollut jo 1960-luvulta lähtien kivenlouhintakäytössä. Maanpeitteet on suurimmaksi osaksi poistettu aikaisemman louhinnan yhteydessä.

Pinta- ja pohjavesi

Louhimon kuivatusvedet käsitellään johtamalla ne kahden laskeutusaltaan kautta avo-ojaa pitkin maastoon imeytyväksi.

Hakemuksessa ei ole tarkempia tietoja lähialueen pintavesistä. Tampereen kaupungin Oskari-karttajärjestelmän mukaan ottamisalueen itäpuolella sijaitsee Auti-onlahdenoja, johon alueelta johdetaan alueelta pois lähtevät vedet. Oja kulkee pohjoiseen noin 1,8 kilometrin matkan ja laskee Näsijärveen.

Alue ei sijaitse tärkeällä pohjavesialueella tai vedenottamoiden suoja-alueella.

Kallioperässä oleva pohjavesi esiintyy kiven suurissa raoissa, halkeamissa tai ns. ruhjevyyhykkeissä. Suomen peruskallion kivilajit ovat valtaosin kovia ja käytännössä huokosettomia, siten itse kallioperän kiviainekselta puuttuu hydraulinen johtavuus tai se on äärettömän pieni.

Kalliopohjaveden määrään ja virtausnopeuteen vaikuttaa ratkaisevasti kallioperän rikkonaisuus. Ruhjeisen ja rakoilevan kallioperän alueilla pohjavettä voi varastoitua kallioperään huomattaviakin määriä. Kallioperässä esiintyvälle pohjavedelle on kuitenkin tyypillistä pieni varastotilavuus ja syvyysulottuvuus sekä pienialainen ja lyhytkestoinen hydrologinen kierto. Luonnonkivilouhimot sijoittuvat nimenomaan eheille kallioalueille, joilla rakoilun ollessa vähäistä myös kalliopohjaveden määrä ja virtaus ovat pieniä. Myöskään louhimoalueiden pintavedet eivät pääse sekoittumaan kalliopohjaveteen louhimon kallioperän tiiveyden ja eheyden vuoksi.

Luontoarvot

Suunnitelma-alueelta on suurimmaksi osaksi poistettu puusto aiemman louhinnan yhteydessä. Jäljellä oleva puusto on kuusivaltaista talousmetsää. Louhittavan alueen rajasta eteläpuolella lähimmillään noin 80 metrin ja 120 metrin päässä on tehty liito-oravahavainnot sivukivikasan länsipuolella.

Kapeenlahden rannan Natura-alue (FI0345005) sijaitsee 1,8 kilometrin päässä louhimosta luoteessa. Natura-alueen suojelun perusteena olevat luontotyyppit ovat fennoskandian runsaslajiset kuivat ja tuoreet niityt, kostea suurruohokasvillisuus, fennoskandian hakamaat ja kaskilaitumet sekä suojelun perusteena olevana lajina lietetatar.

Muita luontoarvoja ei ole tiedossa.

HAKEMUKSEN MUKAINEN TOIMINTA

Yleiskuvaus toiminnasta

Hakemuksella ja ottamissuunnitelmalla haetaan kymmeneksi vuodeksi jatkoa Tampereen Kovakivi Oy:n olemassa olevan Kapeen louhimon nykyiselle toiminnalle. Alueella on ollut tarvekiven ottamistoimintaa jo 1960-luvulta lähtien ja alue on edelleenkin louhintakäytössä. Kyseessä on vakiintunut toiminta, joka pysyy edellisenkaltaisena eikä varsinaiseen toimintaan ("tarvekiven otto") haeta muutosta. Aikaisempaan verrattuna ottamisalue laajenee hieman idän suuntaan.

Tampereen Kovakivi Oy louhii ja jalostaa kalliokiveä Kapeen louhimolla, joka on ns. tarkevivilouhimo. Tarvekiven louhinnassa kalliosta irrotetaan kameja, jotka paloitellaan määrämittäisiksi ja -muotoisiksi blokeiksi. Blokit jatkojalostetaan mm. hautakiviksi, rakennus- ja sisustuskiviksi sekä muiksi erilaisiksi kivit tuotteiksi.

Ottamisalueen pinta-ala on kokonaisuudessaan noin 10,5 hehtaaria. Varsinaisen kaivualueen pinta-ala on noin 5,4 hehtaaria. Otettavan aineksen kokonaismääräksi haetaan 60 000 k-m³ kymmenen vuoden aikana ja arvioitu vuotuinen ottamismäärä on noin 6000 k-m³. Alimmaksi ottamistasoksi haetaan +85 (N2000-korkeusjärjestelmä). Tällä hetkellä alin syvyys louhimossa on noin +99 ja nykyisen maa-ainesluvan mukainen alin sallittu taso on +90.

Murskauksen vuotuinen määrä on noin 30 000 tonnia. Murskausta ei suoriteta joka vuosi.

Tarvekiven louhintaa varten alueella on tehty tarvittavat maansiirtotyöt ja tiestöjärjestelyt. Lisäksi alueella on myös kiven käsittely- ja varastointialueet.

Toiminta-ajat

Louhinta tapahtuu arkipäivisin yleensä yhdessä vuorossa kello 7.00–15.30 välillä ja poikkeustapauksissa 6.00–18.00 välillä noudattaen voimassa olevassa ympäristöluvassa määritettyjä aikarajoja.

Hakemuksessa esitetyt työajat ovat

	Aikavälillä 1.9.–31.5.	Kesäkuussa ja elokuussa	Heinäkuussa
Kuormaaminen ja kuljetus	6.00–22.00	6.00–22.00	6.00–22.00
Poraus	7.00–21.00	7.00–16.00	7.00–16.00
Räjäytykset	8.00–18.00	8.00–16.00	8.00–16.00
Rikotus	8.00–18.00	8.00–16.00	ei sallittu
Murskaaminen	7.00–22.00	7.00–16.00	ei sallittu

Toiminta on ympärivuotista.

Tuotantoprosessi, kapasiteetti ja laitteistot

Alueella louhitaan tarvekiveksi soveltuvaa Kurun harmaata graniittia, jonka kauppanimi on Kurun harmaa (*Kuru Grey*), ja jota hyödynnetään eri jalostusasteisena tarvekivenä. Toiminta alueella koostuu tarvekiven irrotuksesta, paloittelusta ja poiskuljetuksesta. Lohkareiden irrotus tehdään poraamalla, räjäyttämällä ja kiilamalla.

Toiminnassa on tarkoitus louhia kalliota enintään 60 000 k-m³ 10 vuoden aikana. Vuosiottomäärä on keskimäärin noin 6000 k-m³, mutta se voi ylittyä tai alittua kysyntävaihteluiden mukaan. Kun hyötykiven saantiprosentiksi lasketaan 35 %, alueelta kuljetetaan vuosittain keskimäärin pois noin 2100 m³ hyötykäyttöön kelpavaa louhittua tarvekiveä. Louhinnassa syntyy vuosittain keskimäärin noin 3900 m³ tarvekiveksi kelpaamatonta kiviainesta.

Räjäytystöitä koskevat omat erityislainsäädäntö- ja määräykset. Räjäytyksistä ei aiheudu ympäristölle haittoja, koska käytettävät räjähdysainemäärät ovat pieniä sekä itse räjähteet hitaita, jotta kivilohkareet saataisiin irrotettua mahdollisimman ehjinä. Räjäytyksiä tehdään vain 2–3 kertaa kuukaudessa, yksi räjäytys kerrallaan.

Hakemuksen mukaan ottamisen eteneminen voi vaihdella kivilaadun mahdollisten vaihtelujen mukaan. Tarvekiven louhinnassa joudutaan jatkuvasti havainnoimaan kiven laatua louhinnan edetessä. Kiven laatutekijöitä ovat mm. eheys ja väri. Lisäksi louhintatekniseen etenemissuuntaan vaikuttaa kiven taloudellinen louhittavuus. Näistä seikoista johtuen louhinnan etenemistä täysin tarkasti etukäteen on mahdotonta kuvata verrattuna esimerkiksi murskelouhintaan. Suunnitelmakartoissa onkin esitetty viiden vuoden jaksoissa suuntaa-antava malliesimerkki louhinnan etenemisestä. Joka tapauksessa ottotoiminta tulee tapahtumaan suunnitelmakartoissa rajatun ottamisalueen sisäpuolella ja noudattaa esitettyjä keskimääräisiä vuosittaisia louhintamääriä.

Myyntilohkareiden käsittelyalue sijaitsee suunnitelma-alueen keski- ja kaakkoisosassa ja varastointiaika riippuu kysynnästä.

Ottamisalueen koko on 10,5 hehtaaria, johon kuuluu myös sivukivialue sekä pintamaat, joiden varastoalue on ottamisalueen itäosassa. Nykyisen kaivualueen (louhittavan alueen) pinta-ala on noin 3,1 hehtaaria ja haettavan kaivualueen laajenuksen pinta-alan kanssa yhteensä noin 5,4 hehtaaria.

Laajennusosalta poistettavia pintamaita muodostuu noin 1000 m³, ja ne läjitetään ottamisalueen itäosaan, johon jo nyt on varastoitu pintamaita. Pintamaita käytetään mm. toiminnallisten alueiden rakentamiseen sekä maisemointiin. Niitä on varastoitu myöhempää käyttöä varten lähinnä ottamisalueen itäosaan.

Louhinnan alimmaksi ottamistasoksi esitetään tasoa +85 (N2000), joka on 30–40 metriä ympäröivän kalliopinnan alapuolella. Koko ottamisalueella ei tämän lupa-kauden aikana tähän syvyyteen päädytä, mutta paikoin voidaan tähän syvyyteen mennä.

Murskauksen vuotuinen keskimääräinen määrä on 30 000 tonnia ja murskausjakson pituus 4–8 viikkoa. Murskausta ei tehdä vuosittain. Murskauksessa käytetään siirrettävää murskausasemaa, jonka energia tuotetaan kevyellä polttoöljyllä.

Kivenmurskain koostuu yleensä esimurskaimesta ja yhdestä tai useammasta jälkimurskaimesta sekä seulasta tai seuloista ja kuljettimesta. Louhe syötetään murskaimeen kaivinkoneella tai pyöräkuormaajalla. Valmis murske siirretään varastokasaan pyöräkuormaajalla.

Toiminnassa käytetään pyöräkuormaaja tarvekiven kuormaukseen, irrotukseen ja sivukiven lastaukseen, maansiirtoautoa sivukiven ajoon louhinta-alueelta sivukivialueelle, hydraulista porauslaitetta lohkareiden irrotukseen ja pneumaattisia käsiporauslaitteita kiilausta varten.

Sosiaali-, huolto-, ja säilytystilat sijoittuvat tukitoiminta-alueelle.

Tampereen Kovakivi Oy toimii kaikessa toiminnassaan Ympäristöministeriön vuonna 2014 julkaiseman ”Parhaat ympäristökäytännöt luonnonkivituotannossa” (BEP) -selvityksen mukaisesti.

Sivukiven varastointi ja käsittely

Louhinnassa syntyy vuosittain keskimäärin noin 3900 k-m³ tarvekiveksi kelpaamatonta kiviainesta eli noin 65 %:a louhittavan kiven määrästä. Osa ao. louheesta käytetään suunnitelma-alueen tiestön ja pohjien tasaukseen sekä luiskauksiin. Voimassa olevassa ympäristöluvassa on sallittu louheen murskaus. Louhinnan sivuvirtana muodostuva sivukivi pyritään jatkojalostamaan ja käyttämään hyödyksi tulevaisuudessa. Ensisijaisesti sivukivi käytetään kiviainestuotannon raaka-aineena eli siitä tehdään murskeita ja sepeleitä. Sivukiveä hyödynnetään lisäksi esimerkiksi noppa- ja nupukiven sekä tukimuurien valmistuksessa. Sivukiviin ei sekoiteta pinitamaita, koska ne saattaisivat rajoittaa sen käyttöä myöhemmin.

Tällä hetkellä sivukiveä on varastoituna ottamisalueella eteläisellä sivukivialueella noin 170 000 m³ ja pohjoisella kasalla noin 45 000 m³.

Ottamistoiminnan eteneminen on esitetty suunnitelmakartoilla: nykytilanne, 5 vuoden tilanne ja 10 vuoden tilanne. Täydennyksen (31.3.2026) mukaan suunnitelmakartoilla kuvataan sivukivikasojen koon ja korkeuden osalta ns. pahinta tilannetta, jossa sivukiveä ei saataisikaan hyödynnettyä, vaan se olisi edelleen varastoituna ottamisalueella.

Hakemuksen mukaan ympäristön kannalta sivukivi ei aiheuta haittaa, sillä Kurun harmaa graniitti on koostumukseltaan pysyvää (inerttiä) eikä sivukivestä liukene mitään haitallisia aineita luontoon eikä siitä muodostu yhdisteitä ympäristöön pitkänkään varastointiajan jälkeen. Hakemuksessa on esitetty Kurun harmaan graniitin mineraalikoostumus.

Tällä hetkellä sivukiven laajamittainen hyödyntäminen on haastavaa johtuen alueen muusta kiviainestuotannosta, sekä louhimon verrattain syrjäisestä sijainnista. Tampereen Kovakivi Oy on kuitenkin murskannut kiveä pienempiä määriä omiin tarpeisiin.

Raaka-aineet, kemikaalit ja polttoaineet

Hakemuksen mukaan polttoainetta (kevyttä polttoöljyä) käytetään 27 000 litraa, öljyä 400 litraa ja voiteluaineita 60 litraa vuodessa.

Polttoaineet säilytetään valuma-altaallisessa säiliössä, joka sijaitsee erillisessä lukitussa kontissa. Voiteluaineet ja öljyt säilytetään valuma-altaallisessa lukituskemikaalikontissa. Kontit sijaitsevat tukitoiminta-alueella. Suunnitelma-alueella ei varastoida tarpeettomia poltto- ja voiteluaineita. Toiminnassa käytetään myös räjähdysainetta.

Tankkaus tapahtuu tiiviillä alustalla. Kaluston tankkauspaikan maapohja on tiivistetty (HDPE-kalvo) ja rakennettu siten, että ympäristöön ei pääse öljyisiä tai muiden luontoon kuulumattomia aineita. Tankkauspaikka sijaitsee myös tukitoiminta-alueella.

Alueella on varastoituna mm. imeytysturvetta mahdollisten polttoainevuotojen varalta.

Hakemuksessa todetaan energian kulutuksesta, että sähkö hankitaan verkosta.

Vedenhankinta ja jätevesien käsittely

Louhimolla on porakaivo, josta saadaan talousvettä. Louhimolla ei muodostu jätevesiä vaan louhimolla on kuivakäymälä. Sosiaalitilat sijaitsevat tukitoiminta-alueella.

Hulevesien johtaminen ja käsittely

Hulevedet kertyvät louhimon pohjalle, josta ne tarvittaessa pumpataan ja käsitellään johtamalla mahdollisen kiintoaineen poistamiseksi laskeutusaltaiden kautta avo-ojaan ja siitä edelleen imeytyväksi maastoon.

Liikenne ja liikennejärjestelyt

Raskas liikenne koostuu lähinnä lohcareiden kuljetuksesta jatkojalostukseen. Liikenne louhimolla on ajoittaista kysyntävaihteluista johtuen. Raskaan liikenteen käyntejä louhimolla on noin kaksi kertaa viikossa. Louhimoalueelle johtaa sorapintainen Kulhanvuorentie.

Varsinaisella louhimoalueella liikkuvat työkoneet.

Ympäristöjärjestelmä

Louhimolla on Ekokompassi-ympäristöjärjestelmä, joka on sertifioitu 14.2.2025.

YMPÄRISTÖKUORMITUS JA SEN VÄHENTÄMINEN**Päästöt pintavesiin**

Louhimon hulevedet käsitellään johtamalla ne mahdollisen kiintoaineen poistamiseksi kahden laskeutusaltaan kautta. Jälkimmäinen laskeutusallas tyhjenee sivukivikasan alta suotautumalla avo-ojaan. Vesitarkkailunäytteet otetaan kivikasan toiselta puolelta kohdasta, jossa oja alittaa tien. Virtaama on noin 1,5 l/s (litraa sekunnissa).

Päästöt maaperään ja pohjaveteen

Hakemuksessa on esitetty toimiksi maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemiseksi, että tankkaus tapahtuu tiiviillä alustalla ja polttoaineet säilytetään valuma-altaallisessa säiliössä, joka sijaitsee lukitussa kontissa. Alueella on imeytysturvetta.

Päästöt ilmaan

Louhinnassa muodostuva pöly on porauksessa ja työkoneiden liikkumisesta muodostunutta kiviainesta. Pölyn leviämistä vähennetään käyttämällä parhaita työskentelymenetelmiä. Porauksen yhteydessä syntyvä kivipöly otetaan talteen työkohtaisilla pölynkeräimillä. Työkoneiden liikkumisesta aiheutuva pölyäminen estetään kastelulla.

Tutkimusten mukaan suuren graniittilouhimon louhinnasta ja kivien siirtelystä ilmaan joutuvat pölypäästöt jäävät pääasiassa toiminta-alueelle ja vähenevät nopeasti etäisyyden kasvaessa.

Porauksesta syntyvä karkea kivipöly laskeutuu päästölähteen läheisyyteen. Esimerkiksi pölyn taustapitoisuus saavutetaan 100 metrin etäisyydellä luonnonkivilouhimon porasta. Työkoneiden käytöstä ja niiden liikkumisesta muodostuvat pienhiukkaset leviävät lähialueelle, mutta etäisyyden kasvaessa ja laimentuessaan ne eivät merkittävästi lisää taustapitoisuuksia.

Murskauksen pölypäästöjä hallitaan kastelulla ja laitteistojen koteloinnilla. Teiden ja alueiden pölyäminen estetään tarvittaessa kastelemalla.

Melu ja tärinä

Toiminnasta laaditussa meluselvityksessä (Tampereen Kovakivi Oy, Ympäristömeluselvitys, Kapeen louhimo, Tampere, Tarvekiven louhinta ja murskaus, Promethor Oy 10.2.2026) on tarkasteltu louhinnan ja murskauksen aiheuttamaa melua louhinnan eri tasoilla ja eri työvaiheissa. Louhimon kaikkien toimintojen aiheuttama päivääjan keskiäänitaso on vakituisilla asuinrakennuksilla suurimmillaan 45...47 dB(A) ja lomarakennuksilla suurimmillaan 44 dB(A). Laskentatulosten mukaan louhinta- ja murskaustoiminnasta aiheutuva melutaso asuin- ja lomarakennuksilla on sallittuja melutason raja-arvoja pienempi ilman erityisiä meluntorjuntatoimenpiteitä.

Toiminnassa syntyvät jätteet ja jätehuollon järjestäminen

Hakemuksessa arvioidut vuosittaiset jätemäärät ovat öljyiset jätteet 450 kilogrammaa ja sekajäte 50 kilogrammaa. Vaaralliset jätteet säilytetään valuma-altaallissa lukitussa kontissa, joka sijaitsee tukitoiminta-alueella. Vaarallisia jätteitä ei varastoida alueella, vaan ne toimitetaan viivytyksettä käsittelyyn. Jätteenkuljetusyritys noutaa jätteet.

Hakemuksen liitteenä on kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma. Sivukiveä on läjitetty ottamisalueen pohjois- ja eteläosaan (kaivannaisjätealueet). Haettavalla lupakaudella sivukivet sijoitetaan eteläiselle varastointialueelle, joka on kooltaan noin 1,9 hehtaaria.

PARAS KÄYTTÖKELPOINEN TEKNIikka (BAT) JA YMPÄRISTÖN KANNALTA PARAS KÄYTÄNTÖ (BEP)

Hakemuksessa todetaan, että Tampereen Kovakivi Oy toimii kaikessa toiminnassaan ”Parhaat ympäristökäytännöt luonnonkivituotannossa” (BEP) -selvityksen mukaisesti. Erikseen mainitaan myös, että pölyn torjunnassa käytetään parhaita työskentelymenetelmiä.

TOIMINNAN VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN

Vaikutukset yleiseen viihtyisyyteen ja ihmisten terveyteen

Louhinta- ja murskaustoiminnalla ei ole merkittäviä vaikutuksia ihmisten terveyteen. Toiminta järjestetään siten, etteivät valtioneuvoston asetuksen 800/2010 mukaiset melutason raja-arvot ylitä asuinrakennuksilla eikä vapaa-ajan asumuksessa.

Vaikutukset maisemaan, luontoon ja rakennettuun ympäristöön

Hakemuksen mukaan lupa-alueella on louhittu tarvekiveä 1960-luvulta, joten maisema varsinaisella louhinta-alueella on vuosien saatossa muokkautunut tyypilliseksi louhimoalueeksi.

Suunnitelma-alue sivuaa arvokasta kallioaluetta ge2-119 (Kulhanvuori). Ottamisalue sijaitsee Kulhanvuoren juurella maisemallisesti suojaisassa paikassa. Seinämien näkyvyys jää louhimoalueelle. Näsijärveltä katsottuna maiseman profiili säilyy ennallaan. Toiminnan jatkamisen vaikutukset maisemaan eivät ole merkittäviä.

Ottamisalueen eteläpuolella on aiemmin tehty havaintoja liito-oravasta. Kaivualue ei kuitenkaan ulotu havaituille liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikoille, eikä näin ollen heikennä liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja.

Vaikutukset vesistöön ja sen käyttöön

Pintavesitarkkailun (laskeutusaltaiden kautta poisjohdettava vesi) tulosten perusteella Kapeen louhimon valumavesissä sähkönjohtavuus on ajoittain kohonnut, mutta vain lievästi. Typpipitoisuus oli aiemmin koholla, mutta syksystä 2020 alkaen pitoisuus on ollut lähellä luonnontasoa, vuonna 2025 pitoisuudet olivat hie-man koholla luonnontasosta. Laskennallinen hetkellinen typpikuormitus vastasi vuonna 2025 keskimäärin neljän asukkaan käsittelemättömiä jätevesiä.

Toiminnalla ei ole vaikutuksia vesistöön tai sen käyttöön, kalastoon eikä muihin vesieliöihin. Louhittava graniittikiviaines koostuu ainoastaan vaikealiukoisista mineraaleista ja on inerttiä, eikä siinä näin ollen louhittaessa liukene vesiin haitallisia aineita. Louhimon sade- ja sulamisvedet johdetaan suunnitelma-alueen keski-osassa sijaitseviin lasketusaltaisiin. Alueella on nykyisen luvan mukainen voimassa oleva vesientarkkailuohjelma, jonka mukaiset pintavedentarkkailutulokset 2017-2025 on esitetty hakemuksessa.

Vaikutukset ilmanlaatuun

Hakemuksen mukaan louhintatoiminnassa ei synny merkittäviä päästöjä ilmaan. Poralaitteissa on pölyn talteenottojärjestelmä. Murskaus voi aiheuttaa pölypäästöjä, joita vähennetään rakenteellisin ratkaisuin (kotelointi) ja tarvittaessa pölyäviä kohteita kastelemalla. Toiminnasta aiheutuvilla polttoprosessiperäisillä päästöillä ei ole oleellisia tai mitattavia vaikutuksia ilmanlaatuun tai ilmastoon.

Vaikutukset maaperään ja pohjaveteen

Maapeitteet on suurimmaksi osaksi poistettu aikaisemman louhinnan yhteydessä. Maapeite on paksuudeltaan noin 0–2 metriä.

Hakemuksen mukaan tarvekiven louhinnassa maahan ei jätetä tai päästetä jätettä eikä muutakaan ainetta siten, että seurauksena olisi sellainen maaperän laadun

huononeminen, josta voisi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle, tai viihtyisyyden vähenemistä. Polttoaineen käsittely järjestetään niin, ettei sitä pääse kulkemaan maaperään, eikä pinta- tai pohjaveteen. Polttoaineena käytetään kevyttä polttoöljyä, joka varastoidaan valuma-altaallisessa säiliössä lukitussa kontissa. Alueella on imeytysturvetta. Tankkauspaikka on tiiviillä alustalla. Alueella tarkkaillaan pinta- ja pohjavesiä voimassa olevan tarkkailuohjelman mukaisesti.

Ottamisalueella sijaitsevan porakaivon vedenlaadun tutkimustulokset 2017–2025 on esitetty hakemuksessa. Porakaivossa veden pinnankorkeus on vaihdellut välillä viime vuosina välillä +106,77 – +109,26 (N2000). Vesi on yleensä kirkasta ja pH-tasoltaan neutraalia. Sähkönjohtavuus on pohjavesille tyypillisellä vaihteluvälillä. Sähkönjohtavuus on hieman kohonnut tarkkailun aikana. Veden happipitoisuus on vaihdellut jonkin verran tarkkailun aikana.

Kohde ei sijaitse pohjavesialueella.

Melun ja värinän vaikutukset

Meluselvityksen laskentatulosten mukaan toiminnasta aiheutuva melutaso ei ylitä sallittuja melutason raja-arvoja lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Maaston muodot ja korkea sivukivikasa estävät riittävästi melun leviämistä lähimmille rakennuksille.

Hakemuksen mukaan värinän vaikutus jää toiminta-alueelle. Pienten räjähdysainemäärien vuoksi värinän vaikutusalue on suppea. Tutkimusten mukaan käytettävän räjähdysainemäärän mukaisesti värinää ei ole enää havaittavissa yli 200 metrin ja mitattavissa yli 400 metrin etäisyyksillä.

ALUEEN MAISEMOINTI SEKÄ JÄLKIHOITO JA -KÄYTTÖ

Hakemuksessa todetaan alueen siistimisestä ja maisemoinnista, että mikäli kiviaines vastaa sille asetettuja vaatimuksia, louhimo ei todennäköisesti vielä lopeta toimintansa haettavan lupakauden aikana. Louhintatoiminnan lopetettua, suoritetaan alueella oppaiden, ”Maa-ainesten ottaminen. Opas ainesten kestäväään käyttöön” ja ”Parhaat ympäristökäytännöt (BEP) luonnonkivituotannossa”, mukaisesti mm. seuraavat toimenpiteet:

Louhinnassa ja sivukiven käsittelyssä tarvittavat laitteet ja rakenteet puretaan sekä kuljetetaan pois alueelta niin kuin myös kaikki toiminnan aikana syntyneet jätteet.

Alue siistitään myös siten, ettei alueelle jää liikkumisen kannalta vaarallisia kohtia ja sortumisvaaraa.

Avolouhoksen annetaan hitaasti täyttyä sadevedellä ja veden pinnasta yli 2 metriä korkeat louhinta- alueen porrastetun kalliorinteen jyrkät reunat suojataan

teräsaidalla tai kivimuurilla. Muuri tehdään ottoalueen ympäri siten, että se kattaa koko alueen, jolloin putoamisvaaraa ei ole. Louhintarintaukset ovat varovaisen louhinnan takia pysyviä, eikä niitä tarvitse sen vuoksi loiventaa. Asiaton pääsy alueelle estetään puomein ja esimerkiksi kiviasteiden rakentamisella sivukivikasalle johtaville teille.

Osa irtomaista, joita on kasattu erikseen, käytetään alueen maisemointiin. Irto-maa-ainesta voidaan käyttää metsityksen mahdollistavaksi maapohjaksi, mutta sivukivikasojen verhoilua humuspitoisella maa-aineksilla tulee välttää kaikkialla siellä missä se vain on mahdollista, sillä sivukiven hyötykäyttö myöhemmässä vaiheessa (esimerkiksi murskeena) vaikeutuu mikäli sivukivivarastot ovat peitetty irtomailla.

Alueella suoritetaan metsitystä siten, että luontaisen uudistuksen ulkopuolelle jääneet laikut istutetaan asianmukaisilla taimilla. Porauspöly ja hienompi kiviaines on useille kasveille ja esim. männyntaimille otollinen kasvualusta ja yleensä kasvilisuus saa luonnollisesti jalansijan muutamassa vuodessa. Liiallista alueen peittämistä tulee kuitenkin välttää, jotta alueelle saadaan syntymään ns. paahdeympäristöjä, jotka mahdollistavat monien uhanalaisten kasvi- ja hyönteislajien kasvu- ja elinpaikat.

Yleiselle tiestölle ei tulla tekemään muutoksia. Louhimoalueella sijaitsevia teitä tullaan mahdollisesti siirtämään louhinnan edetessä. Nykyinen jo olemassa oleva ja louhinnan yhteydessä lisääntyvä tieverkko mahdollistaa alueen monipuolisen käytön. Tiepohjien kantavuus louhimokäytön jälkeen on myös sellainen, että sille ei tarvitse mitään tehdä.

Alueelta on poistettu pintamaita, joita voidaan käyttää maisemointiin. Niitä on kasattu alueen koillisosaan.

Hakemuksessa esitetään alueen jälkikäytöstä, että ottamistoiminnan jälkeen louhimoaluetta voidaan käyttää esim. virkistysalueena tai palauttaa metsätalouskäyttöön.

TARKKAILU JA RAPORTOINTI

Käyttötarkkailu

Laitoksenhoitaja tarkkailee laitteistojen toimivuutta ja toiminnasta aiheutuvia päästöjä aistinvaraisesti laitoksen toiminnan aikana.

Päästö- ja vaikutustarkkailu

Päästö- ja vaikutustarkkailua jatketaan nykyisten lupien mukaisesti. Tarvittaessa tarkkailua muutetaan viranomaisien edellyttämällä tavalla.

Raportointi ja tarkkailuohjelmat

Toiminnan tarkkailussa käytetään sertifioituja tai muuten yleisesti hyväksyttyjä menetelmiä.

Toiminnasta laaditaan seuraavat raportit: vuosiylhteenveto louhinnasta, räjäytyskirjanpito ja vesientarkkailun vuosiraportti.

Vesientarkkailuohjelman mukaisesti Kapeen louhimon pintavesinäytteet otetaan kuivatusvesien laskeutusaltaista johdettavasta vedestä (LA1) vuosittain keväisin ja syksyisin ja pohjavesinäytteet pohjavesikaivosta (KA1) kerran vuodessa. Veden pinnankorkeus mitataan louhimon porakaivosta kaksi kertaa vuodessa. Vesinäytteistä tehdään ensimmäisellä kerralla ja sen jälkeen kolmen vuoden välein laajan analyysivalikoiman mukaiset määritykset ja välivuosina ns. suppean valikoiman mukaiset määritykset. Laaja valikoima on otettu viimeksi vuonna 2023.

RISKIENHALLINTA JA POIKKEUKSELLISET TILANTEET

Hakemuksessa todetaan suojaustoimenpiteistä, että louhimoalueella on ulkopuolisten liikkuminen kielletty. Avolouhoksen reunoista ja räjäytyksistä varoitetaan kyltein ja äänimerkein. Varmistuspäiväkirjat estävät ulkopuolisten pääsyn vaaralliselle alueelle räjäytyksen ollessa käynnissä.

Siltä osin kuin avolouhoksen reuna on saavuttanut lopullisen paikkansa, suojataan se teräsaidalla tai kivimuurilla. Väliaikainen avolouhoksen reuna suojataan kiviaidalla tai lippusiimalla. Ympäristöön sijoitetaan avolouhoksen reunasta ja räjäytystöistä kertovia varoitustauluja.

Onnettomuustilanteita varten on laadittu turvallisuus- ja pelastussuunnitelmat. Pelastussuunnitelman mukaan merkittävän ympäristövahingon riski pienellä louhimolla on vähäinen, koska käytössä ei ole isoja määriä ympäristölle haitallisia kemikaaleja. Suurin mahdollinen riski on polttoöljyn tai hydraulioöljyn vuotaminen laiterikon tai laitteita käsiteltäessä tapahtuvan inhimillisen virheen seurauksena. Ympäristövahingon ennalta ehkäisyn ja varautumisen kannalta tärkeimmät seikat ovat huolellisuus tankkauksessa ja muussa polttoaineen käsittelyssä, valuma-altaat ja säiliöiden säännölliset tarkastukset, nopea reagointi vahingon sattuessa, vahingon rajoittaminen sekä oikea jälkisiivous.

Suunnitelmissa ympäristövahinkojen osalta on mainittu mm. tulipaloriskin ennaltaehkäisynä turvalliset työtavat, alkusammutuskoulutus ja jätteiden ja tavaroiden turvallinen säilytys ja ettei nestekaasua säilytetä taukotilassa.

Alueella on varastoituna mm. imeytysturvetta mahdollisten polttoainevuotojen varalta.

ESITYS TOIMINNAN VAKUUDEKSI

Hakija ei ole esittänyt maa-aineslain mukaista toiminnan aikaista vakuutta.

TOIMINNAN ALOITTAMINEN MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Ympäristönsuojelulain 199 §:n ja maa-aineslain 21 §:n mukaisesti hakija pyytää lupaviranomaista määräämään, että toiminta voidaan mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen. Perusteluiksi hakija esittää, että kyseessä on vakiintunut toiminta eli alueella on ollut tarvekiven ottotoimintaa jo vuosia, eikä jatkohakemus muuta ympäristöllistä tilannetta. Mahdollisuus jatkaa toimintaa muutoksenhausta huolimatta on tärkeää myös siksi, että hyvästä markkinatilanteesta johtuen kysyntä louhimon kiveä kohtaan on voimakasta. Mahdollinen pitkittyminen toiminnan aloittamisessa saattaa viivästyttää tai voi tehdä toimitukset mahdottomiksi.

Hakija esittää lupaviranomaiselle ennen toiminnan aloittamista asetettavan vakuuden määräksi 3000 €.

ASIAN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksen vireilläolosta on kuulutettu ja hakemusasiakirjat ovat olleet nähtävänä 24.4.-1.6.2026 Tampereen kaupungin verkkosivuilla. Hakemuksesta on lisäksi tiedotettu erikseen niitä asianosaisia, joita asia erityisesti koskee.

Tieto kuulutuksesta on julkaistu myös Teisko-Aitolahti-lehdessä 6.5.2026.

Tarkastus

Lupahakemukseen liittyvä tarkastus tehtiin samalla, kun alueella käytiin määräaikaistarkastuksella 8.7.2026. Tarkastuksesta on laadittu erillinen tarkastusmuistio.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunto Tampereen kaupungin kaavoitusviranomaiselta ja terveydensuojeluviranomaiselta, Lupa- ja valvontavirastolta sekä Pirkanmaan liitolta.

Tampereen kaupungin terveydensuojeluviranomainen toteaa lausunnossaan (29.5.2026) mm. seuraavaa:

Terveydensuojeluviranomainen katsoo asiaa ensisijaisesti väestöön ja yksilön terveyden suojelemisen näkökulmasta.

Kiinteistöjen sijoittumista suhteessa pohjavesialueisiin sekä toiminta-alueeseen on tarkasteltu karttapalveluista. Kiinteistöt eivät sijaitse pohjavesialueilla.

Karttatietojen mukaan toimintaan nähden vakituinen asuminen ja loma-asuminen ovat alle 500 metrin päässä toiminnasta.

Lähikiinteistöjen mahdollisista omista kaivoista ei hakemuksessa ole tietoa. Terveystensuojelun näkemyksen mukaan yksityistalouksien käytössä olevat kaivot, jotka ovat alle 500 metrin etäisyydellä luvan mukaisesta toiminnasta, tulee kartoittaa ja niiden vedenpinnankorkeudet selvittää sekä vedenlaatu tutkia.

Terveystensuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan lähimmiltä kaivoilta tulisi ottaa vesinäytteet vähintään joka kolmas vuosi ja tutkia vähintään samat muuttujat kuin aiemmin tehdyissä tutkimuksissa kohteen kaivoveden osalta 2017-2025 (Maa-ainesten ottosuunnitelma, kohta 1.8.1): koliformiset bakteerit, E.coli, suolistoperäiset enterokokit, happi, sameus, sähkönjohtavuus, pH, kokonaistyyppi, sulfaatti, kloridi sekä radon, arseeni ja uraani silloin, kun kyseessä on porakaivo. Tutkimuksiin tulisi lisätä myös mikrobiologisen laadun tutkiminen. Pohjaveden pinnankorkeuden tarkkailua kaivoissa tulee tehdä säännöllisesti.

Hakemuksen meluntorjuntasuunnitelmassa on kerrottu, että melulaskentatulosten perusteella louhinta- ja murskaustoiminnasta aiheutuva melutaso on asuin- ja lomarakennuksilla raja-arvoja pienempi ilman erityisiä meluntorjuntatoimenpiteitä. Maaston muodot ja korkea sivukivikasa estävät riittävästi melun leviämistä lähimmille rakennuksille.

Terveystensuojelu muistuttaa, että asutuksen sijaitessa lähellä toiminta-aluetta meluntorjuntaan tulee kiinnittää erityisesti huomiota ja tarvittaessa on rajoitettava toiminta-ajoilla meluavimpia työskentelyvaiheita.

Terveystensuojelulaki (2§) edellyttää, että elinympäristöön vaikuttava toiminta on suunniteltava ja järjestettävä siten, että väestön ja yksilön terveyttä ylläpidetään ja edistetään.

Asukkailla on hyvä olla tiedossa suora yhteydenottokanava, mihin he voivat ottaa yhteyttä, mikäli heille alkaa aiheutua haittaa esimerkiksi melusta tai muista mahdollisista haitoista.

Tampereen kaupungin kaavoitusviranomainen lausuu 9.6.2026 päivätyssä lausunnossaan, että lupahankkeen sijainti ja toiminnan laatu on voimassa olevan yleiskaavan mukaista. Lähimpiin vakituiseen asutuksen rakennuksiin ja vapaa-ajan asutukseen on ottamisalueelta etäisyyttä noin 300 metriä. Alue ei sijaitse tärkeällä pohjavesialueella tai vedenottamoiden suoja-alueella. Hankealue ei myöskään sijoitu mustaliuskevyöhykkeelle.

Hankkeen maisemavaikutukset jäävät kartta- ja ilmakuvatarkastelun perusteella paikallisiksi, koska ympäröivä maasto ja puustoisuus estää maisemavaikutuksiltaan merkittävimmän sivukiven läjityskasan näkymisen. Lähinnä tielinjat ja

vastaavat linjamaiset aukeat luovat näkymiä katveisiin muutoin jäävälle hankealueelle. Maisemallinen arviointi ja merkitys nousee keskiöön erityisesti, jos toiminta laajenee suunnitellusta merkittävästi sekä toiminnan loputtua, hankealuetta maisemoitaessa ja palautettaessa metsätalouskäyttöön. Todennäköinen tilanne on, että kiven irrotusalueen annetaan täyttyä vedellä. Reunojen muotoilu niin, että ennen syvän porrasta on matalampi loivasti viettävä riittävä reuna-alue, on keskeistä turvallisuuden ja jatkokäytön kannalta. Maisemointi muutoin tapahtuu varastoiduilla pintamailla, joita saattaa olla tarpeen tuoda alueelle maisemointivaiheessa muualtakin. Tällöin on huolehdittava siitä, että mahdolliset tuotavat pinta- tai täyttömaat ovat puhtaita.

Materiaalikuljetuksissa korostuu kuljetusreittien turvallisuus kevyen liikenteen kannalta. Hakemuksen mukaan toimintaan liittyvien kuljetusten määrä on pieni, keskimäärin kaksi kuormaa arkipäivisin klo 7–16. Ajoreitti on Kulhanvuorentieltä Kapeentielle ja siitä Kuruun tai Tampereen suuntaan. Kapeentielle ja Terälahdentielle ei ole erillistä kevyen liikenteen väylää ja päällystetty piennaralue on hyvin kapea. Sivukiven kohdennettu ajo mahdollisille lähialueen työmaille saattaa lisätä merkittävästi kuljetuksia toiminnan kannalta lyhytaikaisesti. Sivukiven hyödyntäminen lienee mahdollista esimerkiksi Kaitavedentien kevyen liikenteen väylän jatkamisessa sekä Nurmin ohitustien ja korttelialueiden rakentamisessa.

Hakemukseen liittyy Promethor Oy:n laatima ympäristömeluselvitys, joka esittää, etteivät ulko-oleskelualueiden melun ohjearvot ylittyisi millään asuin- tai lomakiinteistöllä. Kiinteistöllä Kallio 837-709-0004-0008 sijaitsee kuitenkin rakennusrekisterin mukaan osavuotiseen käyttöön soveltuva vapaa-ajan asuinrakennus, jonka osalta ohjearvot mallinnuksen mukaan ylittyvät. Yleiskaavoitus esittääkin melun leviämisen estämisen tutkimista sivukivestä louhinta- ja murskausalueen kaakkoisreunalle (varastointialueelle) sijoitettavalla meluvallilla, erityisesti alkuvaiheen irrotustilanteessa (porausta tasolla +115...+125 m) ja aina sivukiveä murskattaessa.

Pölyämisen osalta keskeistä on hienoaineksen sidonta sivukivikasoja ja kuljetettavia sivukiviaineksia päältä kastelemalla. Vesistövaikutuksia tulee tarkkailla ja järjestää tarvittaessa laskeutusta ennen vesistöön pääsyä kiintoaineksen ja siihen sitoutuneen kuormituksen vähentämiseksi.

Hakemukseen ei liity luontoselvitystä. Hankealueen eteläpuolelta tehtyjen liito-oravahavaintojen lisäksi ei ole tiedossa mitään hankkeen arviointiin vaikuttavaa luontoarvoa. Hanketoiminnot eivät käytettävissä olevan tiedon perusteella uhkaa liito-oravan mahdollisia reviirejä.

Toiminnan jatkuminen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta on perusteltua, mutta esitetty vakuuden määrä on kertaluokassaan toiminnan laatuun nähden liian alhainen. Sopivampi vakuuden määrä olisi esimerkiksi 30 000 euroa.

Pirkanmaan liitto toteaa lausunnossaan 18.5.2026 mm. seuraavaa.

Suunnittelualueella on voimassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040 (hyv. 27.3.2017, lainvoimainen 24.4.2019) sekä elonkirjon ja energian vaihemaakuntakaava (hyväksytty 7.3.2025, voimaan 9.6.2025, ei vielä lainvoimainen). Suunnittelualue sijoittuu voimassa olevissa maakuntakaavoissa maaseutualueena osoitetulle alueelle sekä pieneltä osin Kulhanvuoren valtakunnallisesti arvokkaalle kallioalueelle, joka on Pirkanmaan vaihemaakuntakaavassa osoitettu arvokkaana geologisena muodostumana (ge2). Teknisluonteisena huomiona Pirkanmaan liitto toteaa, että hankesuunnitelmassa esitetty maakuntakaavatilanteen kuvaus on puutteellinen Pirkanmaan elonkirjon ja energian vaihemaakuntakaavassa aluetta koskevan Kulhanvuoren arvokkaan geologisen muodostumamerkinneen osalta.

Pirkanmaan liitto toteaa, että voimassa olevien maakuntakaavojen näkökulmasta hankkeen suunnittelussa ja lupaharkinnassa keskeistä on huomioida valtakunnallisesti arvokkaan kallioalueen arvojen säilyminen. Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaita geologisia muodostumia koskee Pirkanmaan maakuntakaavoissa kaavamerkintä, joka edellyttää kohteiden arvojen ja erityispiirteiden säilyttämistä. Arvokas geologinen muodostuma -merkinnän suunnittelumääräys edellyttää, että aluetta koskevat toimenpiteet suunnitellaan siten, että geologisten muodostumien arvot turvataan. Merkintää koskeva suojelumääräys kieltää alueen erityispiirteitä haitallisesti muuttavat toimenpiteet, mutta sallii pienimuotoisen kiviainesten ottamisen maisemavaurioiden korjaamiseksi.

Pirkanmaan liitto toteaa, että arvokkaiden geologisten muodostumien osoittaminen maakuntakaavassa perustuu valtakunnallisiin inventointeihin. Kulhanvuoren kallioalueen arvoja koskevat tiedot on esitetty seuraavassa raportissa: Husa, J., Kontula, T. & Teeriaho J. 2024. Valtakunnallisesti arvokkaat kalliot osa II. Pirkanmaa. Suomen ympäristökeskus. Ympäristöministeriön julkaisuja 2024:2. Pirkanmaan liiton vetämässä Pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittaminen Pirkanmaalla -hankkeessa (POSKI 2012-2015) on selvitetty Pirkanmaan arvokkaiden kallioalueiden nykytilaa. Tavoitteena oli tarkistaa, ovatko 1990-luvulla inventoitujen kallioalueiden arvot yhä olemassa. Selvityksessä todettiin Kulhanvuoren alueen osalta, että mikäli kiviaineksen ottaminen alueella etenee alueen sisäosiin, toiminta heikentää kallioalueen arvoja. Selvityksen mukaan ottamistoiminnan ei tule laajentua alueelle, eikä alueelle tule osoittaa muitakaan kallioalueen arvoja heikentäviä toimintoja.

Hakemuksen liitteinä olevissa suunnitelmakartoissa kaivualue ja ottamisalue on rajattu siten, että ne sijoittuvat osittain Kulhanvuoren valtakunnallisesti arvokkaalle kallioalueelle. Hakemuksen asemakartassa esitetään lisäksi pintamaiden läjitystä arvokkaaseen kallioalueeseen kuuluvalla alueella. Hakemuksessa ei esitetä tarkempia suunnitelmia arvokkaalla kallioalueella tehtävistä toimenpiteistä, minkä vuoksi näiden toimien arviointi on haastavaa. Pirkanmaan liitto pyytää lupaharkinnassa varmistumaan siitä, että lupahakemuksessa esitettyjä toimintoja on

mahdollista toteuttaa arvokkaalla kallioalueella ja siihen rajautuvalla alueella ilman haitallisia vaikutuksia kallioalueen arvoihin.

Hakemuksessa esitetään nykyisen ottamisalueen laajentamista. Pirkanmaan liitto ei näe maakuntakaavoituksen näkökulmasta estettä laajentamiselle, mikäli uudet ottamisalueet sijaitsevat etäämpänä arvokkaasta kallioalueesta. Maa-ainesten ottaminen jo käytössä olevalta alueelta on ympäristön kannalta usein parempi ratkaisu kuin uusien, luonnontilaisten alueiden avaaminen maa-ainestoimintaan. Pirkanmaan liitto pitää hankesuunnitelmassa esitettyä sivukiviainesten hyötykäyttösuunnitelmaa kannatettavana ja toivoo, että kiviainesalueilla syntyvää sivukivainesta saataisiin jatkossa entistä laajemmin hyötykäyttöön.

Pirkanmaan liitto suosittelee varmistamaan, että hankesuunnitelmassa esitetyt jälkikäyttövaiheen toimenpiteet riittävät takaamaan turvallisen ympäristön muodostumisen erityisesti avolouhoksen ja riittävän loivien kalliorinteiden osalta, mikäli maa-ainestoiminta päättyy alueella jo haettavan lupakauden aikana. Pirkanmaan liitto pitää hyvänä ratkaisuna suunnitelmassa esitettyä ajatusta lajistolle arvokkaiden paahderinteiden kehittämisestä louhimon alueella sen jälkikäyttövaiheessa.

Lupa- ja valvontavirasto toteaa lausunnossaan 28.5.2026 mm. seuraavaa.

Arvokas kallioalue

Suunnittelualue sivuaa arvokasta kallioaluetta ge2-119 (Kulhanvuori). Ottamisalue sijaitsee Kulhanvuoren juurella maisemallisesti suojaisassa paikassa. Seinämien näkyvyys jää ainoastaan louhimoalueelle. Näsjärveltä katsottuna maiseman profiili säilyy ennallaan.

Hakemukseen ei ole liitetty kuvausta arvokkaasta kallioalueesta. Lupa- ja valvontavirasto huomauttaa, että maisemointi ja jälkihoito tulee toteuttaa niin, että louhos sulautuu mahdollisimman hyvin ympäristöön ottaen huomioon myös arvokkaan kallioalueen maisemalliset ja geomorfologiset arvot.

Kaavoitus ja maisemansuojelu

Pohjois-Tampereen strategisen yleiskaavan osalta on tarpeen täydentää maininta siitä, että alue sivuaa geologista arvoaluetta sekä todeta kohteen etäisyys (noin 900 metriä) yleiskaavassa kyläalueeksi osoitettuun Kapeen kylään.

Melu, tärinä ja pöly

Lähin asuinrakennus sijaitsee suunnittelualueen kaakkoispuolella noin 200 metrin etäisyydellä ja lähin lomarakennus eteläpuolella noin 150 metrin etäisyydellä suunnitelma-alueesta. Hakemuksesta ei selvästi käy ilmi, miten ja miksi meluavat toiminnot on sijoitettu suunnittelualueella häiriintyviin kohteisiin nähden. Ainoastaan meluselvityksen kartoille on merkitty murskauslaitoksen sijainti, mutta näille kartoille ei taas ole merkitty etäisyyksiä häiriintyviin kohteisiin. Hakemuksen liitteenä olevalla suunnitelmakartalla on esitetty 300 metrin kaaret läheisimpiin loma- ja asuinrakennuksiin, mutta hakemuksesta ei selviä onko etäisyydet mitattu kyseisten rakennusten seinistä vai niiden piha-alueilta.

Asutuksen sijaitessa lähellä toiminta-aluetta meluntorjuntaan on kiinnitettävä erityistä huomiota. Kivenlouhimo, muu kivenlouhinta ja kivenmurskaamo on sijoitettava siten, että melua tai pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on aina vähintään 300 metriä.

Muraus-asetuksessa säädetään yksityiskohtaisesti kiven murskaamoon ja louhintaan liittyvistä suojaetäisyyksistä ja niihin vaikuttavista tekijöistä. Muraus-asetuksen 4.3 §:n mukaan, jos kivenmurskaamo sijoitetaan alle 500 metrin päähän asumiseen tai loma-asumiseen käytettävästä rakennuksesta tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevasta oleskeluun tarkoitettuun piha-alueesta tai muusta häiriölle alttiista kohteesta, on pölyn joutumista ympäristöön estettävä kastelemalla tai koteloimalla päästölähteet kattavasti ja tiiviisti taikka käyttämällä muuta pölyn torjumisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Varastokasat ja ajoneuvojen kuormat on tarvittaessa kastettava ja pölyn leviäminen ajoneuvoista toiminta-alueen ulkopuolelle on estettävä.

Muraus-asetuksen 6.3 §:n mukaan, jos kivenmurskaamo sijoitetaan alle 500 metrin päähän asumiseen tai loma-asumiseen käytettävästä rakennuksesta tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevasta oleskelun tarkoitettuun piha-alueesta tai muusta häiriölle alttiista kohteesta, melua on torjuttava koteloinnein, kumituksin tai muilla vastaavilla ääniteknisesti parhailla meluntorjuntatoimilla. Meluesteet on rakennettava melulähteen välittömään läheisyyteen.

Toiminnasta syntyvä melu ei saa häiriölle alttiissa kohteissa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja. Asumiseen käytettävillä alueilla sekä täydennysrakentamiskohteissa, virkistysalueilla taajamissa ja taajamien välittömässä läheisyydessä sekä hoito- tai oppilaitoksia palvelevilla alueilla on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 7-22) 55 dB eikä yöohjearvoa (klo 22-7) 50 dB. Uusilla alueilla yöohjearvo on 45 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla, leirintäalueilla, taajamien ulkopuolella olevilla virkistysalueilla ja luonnonsuojelualueilla on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää päiväohjearvoa 45 dB.

Räjäytysten aiheuttaman värinän vaikutuksia on seurattava räjäytystöiden aikaisilla värinämittauksilla läheisillä. Louhinnan aikaiset mittaukset tulee suorittaa toiminnanharjoittajan valitsema ulkopuolinen, sertifioitu asiantuntija.

Asukkaille tulee tiedottaa toiminnasta, työajoista, räjäytyksistä ja yhteyshenkilöistä häiriötilanteissa. Räjäytyksistä tulee informoida lähialueen asukkaita aina etukäteen.

Vesien suojele

Suunnittelualue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että hulevesien käsittelyyn tulisi valita tehokkain käsittelymenetelmä. Vesienkäsittelyrakenteet on mitoitettava siten, että veden viipymä rakenteessa on riittävän pitkä rakenteen toimivuuden takaamiseksi myös ylivirtaamatilanteissa. Hulevesien rakenteiden riittävyys ja mitoitus on tarpeen päivittää tulevaan tilanteeseen varautuen ml. ilmastomuutoksen aiheuttaman lisän huomioiminen rankkasateisiin.

Hulevesien laaduntarkkailussa on tarpeen selvittää hulevesien laatua ennen ja jälkeen vesienkäsittelyrakenteita, jotta voidaan arvioida rakenteiden toimivuutta ja riittävyyttä. Tämä edellyttää lisäpisteen lisäystä tarkkailuohjelmaan.

Tulokset tulee toimittaa myös sähköisesti Ympäristöhallinnon tietojärjestelmään (Hertta-vedenlaaturekisteri).

Karttatarkastelun perusteella ottoalueen hulevedet päätyvät ajo-ojan kautta noin kahden kilometrin päässä sijaitsevaan Näsijärven Autionlahteen. Mikäli toiminnasta aiheutuu vaikutuksia, jotka voivat heikentää alapuolisen vesistön tilaa, on vesienkäsittelyä tehostettava haitallisten vaikutusten lieventämiseksi.

Jälkihoito

Jälkihoidossa tulee ottaa huomioon myös viereisen arvokkaan kallioalueen arvot. Luvassa tulee yksilöidä jälkihoitotoimenpiteet ja luvan jälkihoitomääräysten tulee koskea aluetta, joka sisältää kaiken alueella tapahtuvan toiminnan. Maisemointityöt on hoidettava luvan voimassaolon aikana.

Ne ottamisalueen osat, joilla nykyisen luvan mukainen pohjataso on saavutettu, tulee jälkihoitaa ennen kuin ottamista muualla jatketaan. Jälkihoitoon alueelle voi tuoda vain puhtaita maita alueella jo olevan aineksen lisäksi. Maa-ainesten varastointi ja käsittelyalueet tulee sijoittaa niin, etteivät ne estä alueen jälkihoitoa.

Noin puolen metrin paksuinen maakerros on riittävä metsän kasvulle ja alueen sopeuttamiselle ympäröivään luontoon ja maisemaan. Tätä paksumman kerroksen käyttö voidaan katsoa ylijäämämassojen sijoittamiseksi. Alueelle ei saa muodostua luvaton maankaatopaikkaa. Maisemointiin ei saa käyttää maa-aineksia, joiden mukana alueelle pääsee vieraslajeja (lupiini, jättipalsami, jättiputki). Luiskat tulee

muotoilla alueen turvallisuuden ja maisemanhoidon kannalta riittävän loiviksi, kaltevuuteen 1:3 tai loivemmaksi.

Kannanotto

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että edellä esitetyt seikat huomioon ottaen maa-ainesten ottaminen voi alueella olla mahdollista ilman, että siitä ennalta arvioiden aiheutuu ympäristölle maa-aineslain, ympäristönsuojelulain, vesilain tai luonnon-suojelulain tarkoittamaa haittaa.

Muistutukset

Hakemuksesta jätettiin kaksi muistutusta.

AA tuo esiin muistutuksessaan (26.5.2026) mm. läheisten vapaa-ajan- ja asuinkiinteistöjen talousvesikaivot. Muistuttaja kysyy myös, miten louhinnoista syntyvät tärinät vaikuttavat rakennuksiin, jotka ovat perustettu kallion päälle ja miten Kulhanvuorentie kestää raakakiven ajamisesta aiheutuvan rasituksen.

BB ja CC esittävät muistutuksessaan (29.5.2026) mm. Kulhanvuorentien kunnossapidosta, että raskaan kuljetuskaluston liikkuminen todennäköisesti lisääntyy eikä tiepohjaa ole alun perin suunniteltu raskaalle liikenteelle. Muistuttajat haluavat, että tiepohjaa vahvistetaan ja tien kunnosta huolehditaan nykyistä paremmin. Lisäksi muistuttajat esittävät porakaivon vedenkorkeuden ja vedenlaadun tarkkailusta, että se tulisi toteuttaa kohtuullisin väliajoin. Muistuttajat toteavat myös, että räjäytyksistä syntyvä tärinän vaikutukset lähirakennukseen tulisi mitata.

Vastine

Hakija on antanut vastineensa (23.6.2026) lausuntoihin ja muistutuksiin.

Kaavoitustilanne

Suunnittelualueella on voimassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040 (hyv. 27.3.2017, lainvoimainen 24.4.2019) sekä elonkirjon ja energian vaihemaakuntakaava (hyväksytty 7.3.2025, voimaan 9.6.2025, ei vielä lainvoimainen). Kohde sijoittuu voimassa olevissa maakuntakaavoissa maaseutualueena osoitetulle alueelle sekä pieneltä osin Kulhanvuoren valtakunnallisesti arvokkaalle kallioalueelle, joka on Pirkanmaan vaihemaakuntakaavassa osoitettu arvokkaana geologisena muodostumana (ge2). Samoin elonkirjon ja energian vaihemaakuntakaavassa kohdealue sivuaa Kulhanvuoren ge2 -merkintää. Pohjois-Tampereen strategiseen yleiskaavaan louhimoalue on merkitty ympäristöluvan mukaiseksi kohteeksi, jossa on maa-ainesten ottoalue, ja jossa toiminta perustuu voimassa olevaan ympäristölupa-alueeseen. Lisäksi alue on merkitty kiviaineshuollon kannalta merkittäväksi alueeksi.

Kaivojen tarkkailu

Alueella on voimassa oleva pohjaveden tarkkailuohjelma, jossa louhimon porakavosta otetaan laatunäytteet kerran vuodessa ja veden pinnankorkeus mitataan kaksi kertaa vuodessa. Tarkkailussa ei ole louhinnasta johtuvia poikkeuksia vedenlaadussa eikä pinnankorkeuksissa.

Vesinäytteistä tehdään ensimmäisellä kerralla ja sen jälkeen kolmen vuoden välein laajan analyysivalikoiman mukaiset määritykset ja välivuosina ns. suppean valikoiman mukaiset määritykset. Laaja valikoima on otettu viimeksi vuonna 2023.

Louhimon kaakkoispuolella sijaitsevat kaivot ovat eri kalliolohkolla kuin itse louhimo. Louhimon ja kaakkoispuolella olevien kaivojen välissä sijaitsee koillislounais-suuntainen kallioperän heikkous- eli rakoiluvyöhyke. Heikkousvyöhyke katkaisee louhimon ja sen kaakkoispuolella olevan kallioalueen välisen hydraulisen yhteyden, eikä louhimon toiminnoilla ole näin ollen vaikutusta kaakkoispuolen kaivojen veden laatuun tai määrään.

Tampereen Kovakivi Oy katsoo, että voimassa oleva pohjaveden tarkkailuohjelma on riittävä, eikä sitä tarvitse laajentaa.

Meluntorjunta ja etäisyydet

Lupahakemuksen täydennyksessä olevassa asemakartassa on merkitty 300 metrin kaaret lähimmistä häiriintyvistä kohteista. Suuntakartta Oy:ltä saatujen tietojen mukaan etäisyydet on mitattu rakennusten louhimoa päin olevasta lähimmästä seinästä (nurkat). Karttatarkastelun perusteella asumusten piha-alueet ovat louhimosta katsoen poispäin eli etäisyydet ovat pitempiä kuin talon seinistä mitatut.

Melukarttaan on merkitty etäisyydet lähirakennuksiin. Melukartta on vastineen liitteenä.

Lupa- ja valvontaviraston lausunnossa melu, tärinä ja pöly -luvussa puhutaan toimintojen sijoittautumisesta ja viitataan ns. muraus-asetukseen seuraavasti:

Kivenlouhimo, muu kivenlouhinta ja kivenmurskaamo on sijoitettava siten, että melua tai pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on aina vähintään 300 metriä.

Tästä saa sen käsityksen, että etäisyyttä täytyy aina olla vähintään 300 metriä. Muraus-asetuksessa mainitaan kuitenkin heti ym. lauseen jälkeen poikkeuksia tähän etäisyyteen:

Kivenlouhimo, jolla on ollut ympäristölupa 16 päivänä syyskuuta 2010, ja kivenmurskaamo voidaan kuitenkin sijoittaa alle 300 metrin päähän häiriöille alttiista kohteesta 2 momentissa tarkoitettulla tavalla, jos toiminnanharjoittaja voi sijoittamalla kivenmurskaamon toiminnan rakennukseen tai kivenmurskaamossa taikka

kivenlouhimossa muita teknisiä keinoja käyttäen varmistaa sen, että toiminnasta ei lähimmässä häiriölle alttiissa kohteessa aiheudu 7 §:ssä tarkoitetut melutason ohjearvot ylittävää melua ja että 5 §:ssä tarkoitetut ilmanlaadun raja-arvot eivät ole vaarassa ylittyä. Poikkeaminen edellyttää, että toiminnanharjoittaja on esittänyt poikkeamisen edellytysten täyttymisestä riittävän luotettavan selvityksen lupaviranomaisen hyväksyttäväksi.

Tampereen Kovakivi Oy katsoo, että LVV:n lausunnosta saa väärän käsityksen Muraus-asetuksen toimintojen sijoittautumismääräyksistä ja, että poikkeukset etäisyksiin olisi pitänyt mainita lausunnossa.

Tärinä

Louhintätärinän vaikutus jää toiminta-alueelle. Pienten räjähdysainemäärien vuoksi tärinän vaikutusalue on suppea. Räjähdyksien määrä on vähäinen, vain 2–3 kertaa kuukaudessa, yksi räjäytys kerrallaan.

Tärinän etenemiseen vaikuttavat kallioperän ominaisuudet. Kalliossa olevat pienetkin halkeamat ja raot vaimentavat tärinää tehokkaasti. Kaakossa sijaitsevat rakennukset ovat eri kalliolohkolla kuin varsinainen louhimo. Louhimon ja kaakkoispuolella olevien rakennusten välissä sijaitsee koillislounais-suuntainen kallioperän heikkous- eli rakoiluvyöhyke, joka tehokkaasti vähentää tärinän vaikutusta kaakon suuntaan.

Näin ollen Tampereen Kovakivi Oy katsoo, että vaurioitumisriskiä ei kaakonpuoleisilla rakennuksilla ole, mutta tärinää voidaan kertaluonteisesti mitata silloin kun räjäytyksiä on.

Hulevesien käsittely

Louhimon sade- ja sulamisvedet johdetaan tällä hetkellä suunnitelma-alueen keskiosassa sijaitseviin kahteen lasketusaltaaseen, joiden sijainti on merkitty hakemuksen liitteenä olevaan asemakarttaan. Laskeutusallas tyhjenee sivukivikasan alta suotautumalla.

Voimassa olevan tarkkailuohjelman mukaisesti pintavesinäytteet otetaan laskeutusaltaasta johdettavasta vedestä vuosittain keväisin ja syksyisin. Näytteet otetaan kivikasan toiselta puolelta kohdasta, jossa oja alittaa tien. Tuloksissa ei ole havaittu louhinnasta aiheutuvia poikkeamia.

Tampereen Kovakivi Oy katsoo, että voimassaoleva hulevesien hallinta ja pintavesien tarkkailu on riittävä, eikä sitä tarvitse laajentaa.

Pintamaiden läjitys

Pirkanmaan liiton lausunnossa mainitaan pintamaiden läjitys ottamisalueen länsireunalle Kulhanvuorelle päin. Tämä läjitys on tehty aikaisemmin aiemman toimijan toimesta. Tampereen Kovakivi Oy on läjittänyt ja tulee läjittämään pintamaita ottamisalueen itäosaan, pois päin Kulhanvuoresta.

Kulhanvuorentie

Kulhanvuorentie on juuri sorastettu ja lanattu, ja on hyvässä kunnossa. Tampereen Kovakivi Oy tulee jatkossakin huolehtimaan tien kunnosta.

Vakuus

Yleiskaavoituksen lausunnossa on mainittu aloitusvakuus ja sen määrä (30 000e). Ehdotettu määrä on huomattavan korkea ja muistuttaa varsinaisen vakuuden määrää. Tarvekiven louhinta etenee hitaasti ja mahdolliset palauttavat toiminnot on mahdollista toteuttaa toimialalla yleisen aloitusvakuuden (3000–5000e) mukaisesti. Tampereen Kovakivi Oy katsoo, että sen ehdottama aloitusvakuus (3000e) on riittävä.

Maisemointi

Louhintatoiminnan lopetettua, suoritetaan alueella oppaiden, ”Maa-ainesten ottaminen. Opas ainesten kestäväään käyttöön” ja ”Parhaat ympäristökäytännöt (BEP) luonnonkivituotannossa”, mukainen maisemointi.

Maisemoinnissa toiminnan aikaiset rakennelmat ja laitteet puretaan ja kuljetetaan pois alueelta. Jätteet kerätään ja kierrätetään. Alue siistitään. Louhimoalueen ties-tön suurimmat epätasaisuudet tasoitetaan. Liikkumisen kannalta vaaralliset kohdat tai sortumisvaarat poistetaan louhimoalueelta. Mahdolliset korkeat louhinta-alueen porrastetun kalliorinteen jyrkät reunat suojataan 1,5–2 metriä korkealla teräsaidalla tai kivimuurilla. Muuri tehdään avolouhoksen ympäri siten, että se kattaa koko alueen, jolloin putoamisvaaraa ei ole.

Maisemoinnin päätavoitteena on alueen turvallisuus. Tarvekiven louhinta eroaa monella tavoin soranotosta, kalliokiviaineksen otosta sekä malmien ja teollisuus-mineraalien kaivuusta. Tarvekiven louhinnassa on tarkoitus irrottaa kiintokalliosta suuria kivilohkareita mahdollisimman hellävaraisesti, jotta kalliota ei rikota turhaan ja suurten lohkaroiden saanti ylipäättään on mahdollista. Siksi esim. irrotus-tapa ja räjähteet ovat erilaisia kuin murskelouhoksella, jossa kiviaines louhitaan suoraan pieneen raekokoon. Tarvekiven louhinnassa käytetään putkipanoksia ja räjähtävää tulilankaa, ja räjähdemäärät ovat huomattavasti pienemmät kuin murske- ja kaivoslouhinnassa. Lisäksi räjähdysaine on putkipanoksen sisällä, mikä myös vaikuttaa siihen, että kivi pysyy räjähdyksessä ehyempänä. Käytännössä tämä tarkoittaa myös sitä, että louhinta ei vaurioita louhimon seinämiä, vaan ne ovat hellävaraisen louhinnan jälkeen ehyitä ja pysyviä. Tarvekivilouhimoilla ei siksi ole esim. tarvetta louhinnan aikaiseen seinämien tukemiseen. Tämä tarkoittaa samalla myös sitä, että louhinnan loputtua seinämät ovat ja pysyvät pysyvinä, eikä maisemointivaiheessa sortumisvaaran takia ole tarvetta louhintarintausten loiventamiselle.

Murskelouhoksissa ja kaivoksissa joudutaan harkitsemaan loiventamista, koska voimakkaiden räjähteiden takia seinämät saattavat olla epästabileja. Soranotossa luiskat muodostuvat puolestaan luonnollisesti hyvin loiviksi irtonaisesta sora-

aineksesta johtuen. Yllä mainittujen syiden vuoksi johtuen Tampereen Kovakivi Oy katsoo, että Kapeen louhimon louhintarintaukset ovat pysyviä eikä niitä tarvitse loiventaa.

Kuten ottosuunnitelmassa on mainittu, Tampereen Kovakivi Oy toimittaa tarkemman maisemointisuunnitelman, kun toiminnan loppu on näköpiirissä. Tässä suunnitelmassa otetaan tarpeen mukaan huomioon Kulhanvuoren erityispiirteet.

Vastineen liitteenä olevassa selvityksessä on tarkennettu etäisyyksiä lähimpiin häiriintyviin kohteisiin (Vastine ympäristömeluselvityksestä annettuihin lausuntoihin, Promethor Oy 23.6.2026). Selvityksen mukaan etäisyys suunnitellusta murkauspaikalta etäisyys asuinrakennukselle on noin 415 metriä ja lomarakennukselle on noin 320 metriä. Poralaite on sijoitettu louhinta-aluerajauksen mukaisesti siten, että etäisyys lähimmille loma- ja asuinrakennuksille on aina vähintään 300 metriä. Poran sijainti alueella vaihtelee louhintatilanteen mukaisesti.

Hakija on täydentänyt (10.8.2026) vastinettaan selvityksellä kallioperän rakoilusta ja heikkousvyöhykkeistä Kapeen louhimon ympäristössä. Selvityksessä todetaan, että rako on kallioperässä oleva murtuma tai halkeama. Kallioperän rakoilu tarkoittaa sitä, että yhtenäinen kalliomassa rikkoutuu erilaisiksi raoiksi, halkeamiksi tai rakovyöhykkeiksi. Puhutaan myös heikkousvyöhykkeistä.

Raot voivat olla hyvin pieniä ja lähes huomaamattomia, useita senttimetrejä tai metrejä pitkiä tai pitkiä ja kallioperässä laajoille alueille jatkuvia. Rakojen ja rakovyöhykkeiden kautta esimerkiksi vesi voi liikkua kalliossa. Siksi kallioperän rakoilu on tärkeää esimerkiksi kaivojen ja kallioperän pohjaveden kannalta.

Rakoilua syntyy, kun kallioon kohdistuvat jännitykset ylittävät kiven kestävyysrajan.

Tärkeimpiä syitä rakoilulle ovat:

- Vuorenjonopoimutukset ja mannerlaattojen liikkeet: kun kallioperään kohdistuu voimakkaita puristus- ja leikkausvoimia, kallioon syntyy jännityksiä. Tällöin kallio voi murtua.
- Kallioperän kohoaminen ja eroosio: kun päällä ollut kiviaines kuluu pois, kallioon kohdistuva paine pienenee. Tämä voi aiheuttaa rakoilua.
- Jääkaudet: Mannerjäätikön valtava paino ja sen liike voivat vaikuttaa rakojen avautumiseen ja kallion rikkoutumiseen. Jään sulamisen jälkeen kallioperä myös kohoaa edelleen.

Ruhjevyöhyke on puolestaan kallioperän alue, jossa kalliota on rikkonut erityisen voimakas tektoninen liike. Siellä on yleensä paljon lähekkäisiä rakoja, halkeamia ja joskus siirroksia. Ruhjevyöhykkeet voivat ulottua kilometrien matkoja ja olla kallioperässä melko suoraviivaisia vyöhykkeitä. Ne voivat myös olla ympäröivää kalliota heikompia ja kulua helpommin. Tämän vuoksi esimerkiksi useat laaksot, järvet ja merenlahdet seuraavat vanhoja ruhjevyöhykkeitä.

Tyypillistä on rakojen, rakovyöhykkeiden ja ruhjevyöhykkeiden uudelleenaktivoituminen eli kallion rikkoutuminen kohdistuu jo olemassa oleviin heikkousvyöhykkeisiin.

Suomen kallioperän pääasialliset heikkousvyöhykkeet ovat syntyneet melko pian kallioperän muodostumisen jälkeen. Myöhemmät liikunnot ovat kohdistuneet aiemmin syntyneisiin vyöhykkeisiin. Jääkausi on korostanut näitä heikkousvyöhykeitä kulutuksellaan. Nämä vyöhykkeet näkyvät tänä päivänä maastossa laaksoina tai painaumina.

Kapeen louhimon (kallioalueen) ympärillä kulkee useita pystysuuntaisia heikkousvyöhykeitä. Yleisesti geologiaa ja sen perussääntöjä ymmärtämällä, voidaan maastonmuodoista tulkita, että tuollaiset pitkänomaiset laaksopaikat ovat heikkousvyöhykeitä. Vyöhykkeiden välissä kallio on ehyttä sekä tiivistä ja siinä on vähän vettä. Vesi voi liikkua näitä pystyasentoisia vyöhykeitä pitkin, mutta ei poikin. Näin heti Kulhanvuoren itäpuolella sijaitseva lounais-koillissuuntainen heikkousvyöhyke katkaisee Kulhanvuoren ja sen itäpuolisten kallioiden hydraulisen yhteyden.

RATKAISU JA LUPAMÄÄRÄYKSET

Maa-aines- ja ympäristöluparatkaisu

Tampereen kaupungin yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaosto myöntää Tampereen Kovakivi Oy:lle kymmenen vuoden määräaikaisen ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen luvan kivenlouhimolle, rikotukselle ja murskaukselle sekä maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiselle hakemuksen mukaisella kiinteistöllä 837-709-0004-0023.

Luvansaajan on noudatettava lupahakemuksessaan ja vastineessaan esitettyä, ellei lupamääräyksissä toisin määrätä.

Täytäntöönpanoratkaisu

Tampereen kaupungin yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaosto määrää, että tämän luvan mukainen toiminta voidaan aloittaa voimassa olevan maa-ainesluvan mukaiseen ottotasoon +90 (N2000) mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta ehdolla, että Tampereen Kovakivi Oy toimittaa Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle vähintään 3000 euron suuruisen vakuuden. Vakuudeksi hyväksytään takaus, vakuutus tai pantattu talletus. Vakuuden antajan on oltava luotto-, vakuutus- tai muu ammattimainen rahoituslaitos, jolla on kotipaikka Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa.

Lupamääräykset

Yleiset määräykset kiviaineksen ottamisesta ja murskauksesta

1. Lupa koskee 10,5 hehtaarin ottamisaluetta, josta suunnitelmakarttojen (päiväys 14.2.2026) mukaiselta 5,4 hehtaarin kaivualueelta saa louhia yhteensä enintään 60 000 k-m³ kalliota.

Alin sallittu ottotaso on +85 (N2000).

2. Toiminnassa saa murskata alueen louhinnassa syntyvää sivukiveä enintään 30 000 tonnia vuodessa.

Tontille ei saa tuoda murskattavaksi kiviainesta kiinteistön ulkopuolelta.

Murskauslaitos tulee sijoittaa yli 300 metrin päähän asuin- ja lomarakennuksista ja niiden välittömässä läheisyydessä sijaitsevasta oleskeluun tarkoitettuun piha-alueesta.

Toiminnanharjoittajan tulee ilmoittaa valvontaviranomaiselle etukäteen jokaisen murskausjakson alkamisesta.

3. Toiminnalle tulee olla nimettynä vastuhenkilö, jonka nimi ja yhteystiedot on ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Jos vastuhenkilö tai hänen yhteystietonsa muuttuvat, tulee asiasta ilmoittaa viipymättä valvontaviranomaiselle (ymparistonsuojelu@tampere.fi)

Vastuhenkilöllä tulee olla laitoksen käyttöön ja ylläpitoon riittävä asiantuntemus. Vastuhenkilö vastaa laitoksen toiminnasta, päästöjen tarkkailusta ja toimista onnettomuustilanteissa. Vastuhenkilön ja muun henkilökunnan asiantuntemuksen ylläpidosta ja koulutuksesta on huolehdittava.

Toiminta-ajat

4. Poraamista, räjäytyksiä, rikotusta, murskaamista, kuormaamista tai kuljetusta ei saa tehdä viikonloppuisin eikä arkipyhinä vaan ainoastaan arkipäivisin maanantaista perjantaihin.

Toiminnassa on noudatettava seuraavia toiminta-aikoja:

	Aikavälillä 1.9.–31.5.	Kesäkuussa ja elokuussa	Heinäkuussa
Kuormaaminen ja kuljetus	6.00–22.00	6.00–22.00	6.00–22.00
Poraus	7.00–21.00	7.00–16.00	7.00–16.00
Räjäytykset	8.00–18.00	8.00–16.00	8.00–16.00
Rikotus	8.00–18.00	8.00–16.00	ei sallittu
Murskaaminen	7.00–22.00	7.00–16.00	ei sallittu

Alueen merkinnät ja suojaukset

5. Kaivualueen rajat on merkittävä maastoon selkeästi, esimerkiksi paaluilla, ja merkintöjen on oltava vuodenajasta riippumatta havaittavissa. Alueella on oltava riittävästi ottotasoa osoittavia ja selvästi näkyviä korkeusmerkkejä. Kaivualueella on oltava kiinteä korkeuspiste, jonka sijainti tulee esittää myös kartalla. Kartta tulee toimittaa valvontaviranomaiselle. Ottotasot on sidottava N2000-korkeusjärjestelmään.
6. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava siitä, ettei ottamisalueelle ole mahdollista tulla tahattomasti ja havaitsematta vaarallisia kohtia ja työtilanteita riittävän ajoissa. Ottamisalue on merkittävä maastoon varoitusnauhalla tai vastaavalla tavalla sekä louhinta-alueesta varoitettavilla kylteillä, jotka ovat vähintään kymmenen metriä avoimena olevan ottamisalueen rajaa ulompana.
7. Ottamistoiminnan aikana kaikki kaivualueen jyrkät kallioleikkaukset (jyrkemmät kuin 1:1), jotka ovat yli kaksi metriä korkeita, ja jotka voivat muodostaa riskin alueella liikkuville, on suojattava leikkauksen yläreunaan sijoitettavilla

riittävän korkeilla ja vahvoilla teräsverkkoaidoilla tai maa- tai kivivalleilla tai vastaavalla tavalla.

8. Merkinnot, aidat, kyltit ja muut edellä mainitut rakenteet on pidettävä jatkuvasti kunnossa.

Kemikaalien ja polttonesteiden varastointi sekä maaperän ja pinta- ja pohjavesien suojele

9. Toiminnasta ei saa aiheutua pohja- tai pintavesien eikä maaperän pilaantumista.

Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä käyttämiensä kemikaalien haittavaikutuksista.

10. Toiminnassa käytettävät vaaralliset kemikaalit on sijoitettava niille tarkoitettuun katettuun, tiivispohjaiseen ja lukittuun tilaan.

Kemikaalit on varastoitava kyseisille kemikaalityypeille tarkoitetuissa ja merkityissä astioissa tai säiliöissä. Lisäksi nestemäisten kemikaalien astiat tai säiliöt tulee olla suoja-altaassa tai viemäröimättömässä reunakorotetussa tilassa. Suoja-allas tai reunakoroke tulee mitoittaa vähintään suurimman varastoitavan astian mukaan.

Kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueet on järjestettävät siten, että mahdolliset vuodot voidaan havaita ja kerätä talteen.

11. Polttoaineet on varastoitava tukitoiminta-alueella. Polttonestesäiliöiden on oltava kaksoisvaippaisia tai varustettu kiinteillä valuma-altailla, joiden tilavuus on vähintään 110 prosenttia altaaseen sijoitetun säiliön tilavuudesta. Säiliöissä on oltava ylitäytönestimet, lukittavat sulkuventtiilit ja laponestojärjestelmät. Sulkuventtiilien on oltava lukittu työajan ulkopuolella.
12. Polttoaineiden varastointi- ja käsittelyalueiden on oltava nesteitä läpäisemättömiä ja reunoiltaan korotettuja. Jokaisen tankkauskerran ja polttonestesäiliön täytön jälkeen tankkauksen tai täytön suorittajan on tarkastettava tankkausalue mahdollisten vuotojen ja roiskeiden varalta ja vuodon sattuessa välittömästi kerättävä talteen aiheutunut vuoto. Öljyllä tai muulla kemikaalilla pilaantunut maa-aines on toimitettava luvanvaraiseen jätteenkäsittelyyn.
13. Alueella pitkäaikaisesti olevat työkoneet tulee lähtökohtaisesti säilyttää tukitoiminta-alueella työajan ulkopuolella. Mikäli kalustoa joudutaan perustellusta syystä säilyttämään muualla kuin suojatulla alueella, tulee tankkausmäärät mitoitaa siten, että koneen tai laitteen tankki on mahdollisimman tyhjä työajan ulkopuolella.

14. Kun tukitoiminta-alue uusitaan toiminnan laajentuessa, se on tehtävä siten, että öljyä läpäisemätön kalvo asennetaan suojahiekkakerrosten väliin. Kalvon tulee olla reunoiltaan korotettu. Tukitoiminta- alueen pohjarakenteen on kes-tettävä murtumatta suurimman käytettävän laitteen paino.

Tukitoiminta-alueen rakentamisesta ja/tai korjaamisesta on toimitettava valo-kuvin varustettu selvitys valvontaviranomaiselle ennen sen käyttöönottoa. Toi-minnanharjoittajan on oltava menettely tukitoiminta-alueen kunnon varmista-miseksi.

15. Jos kalustoa huolletaan tukitoiminta-alueen ulkopuolella, tulee maaperä suo-jata imeytysmatolla tai vastaavalla alustalla, joka estää vuotojen pääsyn maa-perään ja pohjaveteen.
16. Toiminnanharjoittajalla tulee olla riittävästi toimintakuntoisia ympäristövahin-kojen torjuntalaitteita ja -tarvikkeita, kuten öljynimeytysmateriaaleja, aina saa-tavilla. Toiminnanharjoittaja on velvollinen huolehtimaan, että laitoksella työs-kentelevä henkilöstö on perehdytetty torjuntalaitteiden ja -tarvikkeiden käyt-töön.
17. Alueen hulevesistä tai niiden johtamisesta ei saa aiheutua pohja- tai pintave-sien pilaantumisvaaraa tai muuta haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Päästöt ilmaan, melu ja värinä

18. Toiminnasta ei saa aiheutua pölyhaittaa lähimmille alueille, joissa asuu tai oleskelee ihmisiä, eikä yleiselle tiealueelle. Toiminnassa käytettäviä laitteistoja on käytettävä ja huollettava siten, että toiminnoista ei aiheudu jatkuvaa tai toistuvaa pölyhaittaa.

Kiven porauksessa syntyvän pölyn leviämistä on ehkäistävä porausvaunujen pölynkeräyslaitteilla tai käyttämällä muuta parasta käyttökelpoista tekniikka.

Murskauksesta aiheutuvia pölyhaittoja on estettävä kastelemalla tai koteloi-malla päästölähteet kattavasti ja tiiviisti taikka käyttämällä muuta pölyn torju-misen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Pölyntorjunnan riittävyys on varmistettava aina tuotannon ollessa käynnissä. Pölyntorjuntaan ei saa käyttää pohjavedelle haitallisia aineita. Valvontaviran-omainen voi määrätä pölyämistä rajoittavista lisätoimenpiteistä ja mittauk-sista.

19. Melulähteet, kuten murskaus ja iskuvasarointi, on sijoitettava alimmalle mah-dolliselle ottotasolle.

Lisäksi tehokas meluntorjunta on otettava huomioon koneiden ja laitteiden valinnassa, käytössä ja kunnossapidossa.

20. Toiminnasta aiheutuva melutaso yhdessä alueen muun melun kanssa ei saa ylittää lähimmissä häiriintyvissä kohteissa päivällä klo 7-22 melun keskiäänitasoa 55 dB(A) eikä yöllä klo 22-7 keskiäänitasoa 50 dB(A). Loma-asutukseen kuuluvilla alueilla melutaso ei saa ylittää klo 7-22 keskiäänitasoa 45 dB(A) eikä yöllä klo 22-7 keskiäänitasoa 40 dB(A).

Jos toiminnan aiheuttamasta melusta tulee perusteltuja valituksia, tulee ulkopuolisen asiantuntijan tehdä melumittaukset normaalina toiminta-aikana. Melumittaussuunnitelma tulee toimittaa etukäteen valvontaviranomaiselle hyväksyttäväksi.

Mittausraportti on toimitettava valvontaviranomaiselle, joka voi määrätä tarvittavista toimista meluhaitan vähentämiseksi.

21. Toiminnasta ei saa aiheutua kohtuutonta tärinähaittaa toiminta-alueen ulkopuolelle.

Jätehuolto

22. Toiminta-alue on pidettävä siistinä. Alueella ei saa polttaa, eikä sinne saa haudata tai vastaanottaa jätettä.

Toiminnassa syntyvät jätteet tulee varastoida ja käsitellä siten, ettei niistä aiheudu haittaa tai vaaraa ihmisten terveydelle, maaperän, pinta- tai pohjaveden pilaantumisvaaraa, epäsiisteyttä, roskaantumista, pölyämistä, hajua eikä muutakaan haittaa ympäristölle.

23. Lajiltaan ja laadultaan erilaiset jätteet on varastoitava erillään toisistaan. Toiminnassa syntyvät jätteet on toimitettava laitokseen, jolla on ympäristöluvan tai muutoin oikeus jätelain 29 §:n mukaisesti ottaa vastaan kyseisiä jätteitä. Jätteiden kuljettamiseen on käytettävä yrityksiä, jotka on hyväksytty jätehuoltorekisteriin.
24. Vaarallisten jätteiden pääsy maaperään, pohja- tai pintavesiin on estettävä. Vaaralliset jätteet on varastoitava nestetiiviissä, katetussa, lukittavassa tilassa, kullekin jätejakeelle tarkoitetuissa tiiviissä astioissa tai säiliöissä. Vaarallisia jätteitä ei saa sekoittaa keskenään eikä muihin jätteisiin.

Nestemäiset vaaralliset jätteet tulee varastoida suoja-altaan päällä tai tiiviillä, reunoiltaan korotetulla alustalla siten, että mahdollisessa vuototilanteessa nesteet saadaan kerättyä talteen. Suoja-altaan tilavuuden tulee olla vähintään sama kuin suurimman säiliön tilavuus.

Vaarallisten jätteiden astioissa tulee olla merkintä astian sisällöstä sekä

tarvittavat varoitusmerkinnät.

25. Vaaralliset jätteet on toimitettava käsiteltäväksi vähintään kerran vuodessa. Vaaralliset jätteet on kuljetusta varten pakattava tiiviiseen ja jätteen vaaraominaisuuksilla merkittyyn pakkaukseen.
26. Vaarallisten jätteiden (ja tarvittaessa muidenkin jätelain 121 §:n mukaisten jättejakeiden) siirrosta on laadittava siirtoasiakirja. Siirtoasiakirja on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan. Lisäksi toiminnanharjoittajan tulee huolehtia siirtoasiakirjan tietojen viemisestä SIIRTO-rekisteriin.
27. Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava vähintään viiden vuoden välein ja ilmoitettava asiasta viipymättä valvontaviranomaiselle. Päivitetystä kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta on käytävä ilmi alueella oleva sivukiven määrä ja jos jätteen loppukäsittelyn tai hyödyntämisen järjestelyt muuttuvat merkittävästi.

Paras käyttökelpoinen tekniikka

28. Toiminnanharjoittajan on seurattava toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä (BAT) ja varauduttava tällaisten tekniikoiden käyttöönottoon koko toiminnan osalta.

Toiminnan vaikutusten tarkkailu

29. Ottamisalueen rakenteiden sekä eri laitteistojen kuntoa on tarkkailtava säännöllisesti. Havaitut vauriot ja viat on korjattava viipymättä. Toimintaa ja sen vaikutuksia on seurattava säännöllisesti ja suunnitelmallisesti.
30. Toiminnanharjoittajan on seurattava toiminnan vaikutuksia pintavesiin. Alueelta pois johdettavasta vedestä on otettava näytteet vuosittain keväisin ja syksyisin.

Vesinäytteestä on tutkittava ainakin seuraavat ominaisuudet: pH, sähkönjohtavuus, sameus, kiintoaine, kemiallinen hapenkulutus (CODMn), öljyhiilivetyjakeet (C10-C40, määritysraja 50 µg/l), nitraattityppi, nitriittityppi, ammoniumtyppi, kokonaistyyppi, kokonaisfosfori, kloridi, rauta, sulfaatti sekä arseeni.

Näyte tulee ottaa aina samasta paikasta. Tarkkailupisteen tarkka sijainti on ilmoitettava valvontaviranomaiselle tarkkailutuloksia toimitettaessa.

31. Toiminnanharjoittajan on seurattava toiminnan vaikutuksia pohjavesiin. Pohjaveden pinnantas (N2000) on mitattava kaksi kertaa vuodessa (maaliskuussa ja syyskuussa) ottamisalueen porakaivosta.

Pohjavedestä tulee määrittää kerran vuodessa lämpötila, pH, sameus, sähkönjohtavuus, happi, kemiallinen hapenkulutus (CODMn), rauta, mangaani, arseeni, sulfaatti, nitraattityppi, nitriittityppi, ammoniumtyppi, kokonaistyyppi, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, öljyhiilivetyjakeet (C10-C40, määritysraja 50 µg/l) sekä haju ja väri.

Tarkkailupisteen tarkka sijainti on ilmoitettava valvontaviranomaiselle tarkkailutuloksia toimitettaessa.

32. 500 metrin säteellä talousvesikäytössä olevat kaivot on kartoitettava ja niistä on otettava vesinäyte kertaluonteisesti 31.12.2027 mennessä.

Vesinäytteestä on tutkittava ainakin seuraavat ominaisuudet: pH, haju, ulkonäkö, sähkönjohtavuus, sameus, kiintoaine, kokonaiskovuus, kemiallinen hapenkulutus (CODMn), happi, öljyhiilivetyjakeet C10-C40 (määritysraja 50 µg/l), nitraattityppi, nitriittityppi, ammoniumtyppi, kokonaistyyppi, kloridi, rauta, mangaani, sulfaatti, kokonaisfosfori, arseeni sekä koliformiset bakteerit, E. coli ja enterokokit.

33. Vesinäytteiden ottajan tulee olla ulkopuolinen sertifioitu näytteenottaja. Näytteet tulee analysoida akkreditoidussa laboratoriossa ja standardisoiduilla menetelmillä.
34. Vesinäytetulokset on heti niiden valmistuttua toimitettava tiedoksi valvontaviranomaiselle ja Lupa- ja valvontavirastolle ja mahdollisuuksien mukaan suoraan Ympäristöhallinnon tietojärjestelmään (Hertta-järjestelmään).
35. Louhinnasta aiheutuvaa tärinää on mitattava kertaluonteisesti 31.12.2027 mennessä kahdesta lähimmästä häiriintyvistä kohteesta. Mittaustuloksia on verrattava tärinäasiantuntijan molempiin kohteisiin määrittämiin ohjeellisiin raja-arvoihin.
36. Valvontaviranomainen voi saatujen tarkkailutulosten perusteella tai muusta perustellusta syystä vaatia toiminnanharjoittajaa muuttamaan tarkkailuohjelmaa. Muutokset tarkkailuohjelmaan tulee hyväksyttää valvontaviranomaisella.

Poikkeukselliset tilanteet

37. Laitoksella tulee olla ajantasaiset toimintaohjeet onnettomuuksien ja muiden poikkeuksellisten tilanteiden varalle. Toimintaohjeiden tulee olla kaikilla laitoksella työskentelevien tiedossa. Jos toiminnasta tai sen häiriöstä tai muusta poikkeuksellisesta tilanteesta aiheutuu tai uhkaa aiheutua poikkeuksellisia päästöjä, on toiminnanharjoittajan ryhdyttävä viipymättä tarvittaviin toimenpiteisiin pilaantumisen tai sen vaaran ehkäisemiseksi, vahinkojen rajoittamiseksi ja tilanteen palauttamiseksi ennalleen.

38. Öljy- tai muista vahingoista, joilla voi olla vaikutusta ympäristöön tai luvan noudattamiseen, on välittömästi ilmoitettava hätäkeskukseen (numeroon 112) ja ryhdyttävä torjuntatoimiin. Edellä mainituista vahingoista on ilmoitettava myös valvontaviranomaiselle (ymparistonsuojelu@tampere.fi).

Maaperän pilaantumiseen johtaneista polttoaine- ja öljyvuodoista tulee lisäksi ilmoittaa Lupa- ja valvontavirastolle. Ennen kuin pilaantunutta aluetta aletaan puhdistaa, on asiasta ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle.

Kirjanpito ja raportointi

39. Laitoksen toiminnasta, huollosta ja omavalvonnasta sekä toimintaan liittyvistä ympäristönsuojelun kannalta merkityksellisistä tapahtumista ja toimenpiteistä on pidettävä käyttöpäiväkirjaa. Käyttöpäiväkirjaan on kirjattava vähintään seuraavat tiedot: suoja-aitojen ja varoitusmerkkien riittävyys ja kunto, kunnossapitotoimenpiteet, veden pumppausajanjaksot ja naapureiden yhteydenotot.

Jätekirjanpito tulee tehdä valtioneuvoston jätteistä annetun asetuksen 36 §:n mukaisesti.

Kirjanpito on pyydettäessä esitettävä ympäristöluvan valvontaviranomaiselle.

40. Toiminnanharjoittajan on kalenterivuositain helmikuun loppuun mennessä toimitettava valvontaviranomaiselle vuosiyhteenveto laitoksen edellisen vuoden toiminnasta.

Raportointi tulee soveltuvin osin tehdä sähköisesti ympäristönsuojelun tietojärjestelmään toimivaltaisen valvontaviranomaisen ohjeiden mukaisesti. Raportissa on esitettävä ainakin seuraavat tiedot:

- otetun kiviaineksen määrä
- murskausajanjakso(t) ja -määrät
- hyödynnetyn sivukiven määrä (nupu-, noppa- ja reunakivet ym. ympäristökivet)
- läjitetyn sivukiven määrä ja sijoituspaikka
- tiedot toiminnassa syntyneistä muista jätteistä, niiden laadusta, määrästä ja toimituspaikoista
- tarkkailujen tulokset
- tiedot vuoden aikana sattuneista häiriötilanteista ja muista poikkeuksellisista tilanteista ja niiden johdosta suoritettujen toimenpiteiden
- vuoden aikana toteutetut ja suunnitteilla olevat muutokset toiminnassa
- kuvaus maisemointi- ja jälkihoitotöiden toteuttamisvaiheista

Raportin perusteena olevat asiakirjat ja tallenteet on säilytettävä vähintään kuusi vuotta.

41. Luvanhaltijan tulee vuosittain tammikuun 31. päivään mennessä ilmoittaa valtakunnalliseen maa-ainestenoton tietojärjestelmään (ns. Notto-järjestelmä) otetun aineksen määrä ja laatu. Ottamisilmoitus on tehtävä myös silloin, kun maa-ainesten ottaminen on päättynyt tai keskeytynyt.

Sivukiven läjittäminen sekä maisemointi- ja jälkihoitotyöt toiminnan päättyessä

42. Sivukivikasan korkeus saa olla suunnitelmakartan (päiväys 14.2.2026, toimitettu 31.3.2026) mukaisesti enintään +135.
43. Ottamisalueelle sijoittuva sivukivikasa ei saa levitä nykytilannetta pohjoisemmaksi eikä lähemmäksi kohti naapurikiinteistöjen rajoja.

44. Sivukivikasojen luiskakaltevuudet saavat olla jyrkimmillään suunnitelmakartan ja leikkauspiirroksen (päiväys 14.2.2026) mukaiset kuitenkin siten, että luiskakaltevuudet rakennetaan niin loiviksi, ettei niistä aiheudu sortumisvaaraa.

Pääsy sivukivikasalalle on estettävä suurilla kivilohkareilla.

45. Ottamisalueen maisemointi- ja jälkihoitotyöt on suoritettava ottamissuunnitelman mukaisesti ja viivytystä ottamisen loputtua ja soveltuvin osin jo sen aikana. Maisemointi on tehtävä loppuun luvan voimassaoloaikana.

Alueelle voidaan turvallisuus- ja maisemanäkökohdat huomioon ottaen jättää jyrkkiä seinämiä, mutta kaikki yli kaksi metriä korkeat loiventamattomat kallio- ja maaleikkaukset on suojattava vähintään 1,5 metriä korkein kivivallein tai vastaavalla luotettavalla ja pysyvällä rakenteella siten, että tahaton pääsy jyrkänkeille estyy.

Kallioseinämiin on tehtävä tarvittaessa rusnausta tai verkotusta kivien putoamisen estämiseksi.

Avolouhoksen saa antaa täyttyä vedellä. Muut alueet kuin jyrkänkeet, vesialue ja sivukivikasa, tulee metsittää ottamissuunnitelman mukaisesti.

46. Kalliokiven ottamisen loputtua kaikki alueella tai sen välittömässä läheisyydessä olevat koneet, laitteet ja muut materiaalit sekä pystytetyt rakennelmat on purettava ja kuljetettava pois.

Alue on siistittävä ja jätteet on toimitettava asianmukaiseen käsittelyyn jätehuoltoa koskevien lupamääräysten 22-26 mukaisesti.

Maaperän puhtaus on tarkastettava silmämääräisesti ja tarvittaessa varmistettava tutkimuksin.

Toiminnan muuttaminen, keskeyttäminen ja lopettaminen

47. Toiminnan olennaisesta muuttamisesta, pitkäaikaisesta toiminnan keskeyttämisestä tai lopettamisesta on hyvissä ajoin ilmoitettava kirjallisesti valvontaviranomaiselle. Jos toiminta olennaisesti muuttuu tai laajenee, on sille haettava uusi ympäristö- ja maa-aineslupa.
48. Toiminnanharjoittajan tulee pyytää luvan voimassaoloaikana valvontaviranomaisen lopputarkastus, kun alue on maisemoitu luvan mukaisesti.
49. Jos lupaan perustuva oikeus maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, on siirrosta ja luvanhaltijan vaihtumisesta viipymättä ilmoitettava ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Luvan aikaisempi haltija vastaa kaikista lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen.

Lupaviranomainen voi määrätä, että luvan uuden haltijan on asetettava ennen aineiden ottamista maa-aineslain 12 §:ssä tarkoitettu vakuus lupaehtojen noudattamisesta.

Vakuus

50. Toiminnanharjoittajan tulee asettaa ennen tämän luvan mukaisen toiminnan aloittamista Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle 56 700 euron (sis. alv) vakuus luvassa määrättyjen toimenpiteiden suorittamisesta.

Vakuudeksi hyväksytään takaus, vakuutus tai pantattu talletus. Vakuuden antajan on oltava luotto-, vakuutus- tai muu ammattimainen rahoituslaitos, jolla on kotipaikka Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa.

Luvanhaltija vastaa siitä, että vakuus on kaikissa tapauksissa voimassa siihen saakka, kunnes Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on hyväksynyt jälkihoitotoimenpiteet suoritetuiksi. Vakuus palautetaan, kun kaikki luvan ja sen määräysten edellyttämien toimenpiteiden toteutus on lopputarkastuksessa hyväksytty.

Ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa luvanhaltijan hakemuksesta hyväksyä muutoksen annettuun vakuuteen. Ympäristönsuojeluviranomainen voi myös erityisestä syystä määrätä lisävaluuden asettamisesta, mikäli vakuuden ei voida katsoa olevan riittävä lupamääräyksissä edellytettyjen toimenpiteiden suorittamiseksi.

RATKAISUN PERUSTELUT

Lupaharkinnan perusteet ja luvan myöntämisen edellytykset

Kivenlouhimo ja kiviaineksen murskaaminen edellyttävät ympäristönsuojelulain 27 §:n ja maa-aineslain 4 §:n mukaista ympäristölupaa. Lupahakemukset on käsitelty hakemuksen mukaisesti maa-aineslain 4a §:n ja ympäristönsuojelulain 47a §:n tarkoittamassa yhteiskäsittelyssä.

Maa-aineslaki

Maa-aineslain 3 §:n mukaan maa-aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu kau-
niin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai eri-
koisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia va-
hingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai tärkeän tai muun vedenhankinta-
käyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumi-
nen.

Alueella, jolla on voimassa asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on li-
säksi katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun
tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuva. Ottamispaikat on sijoit-
tettava ja ainesten ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vai-
kutukset luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-ai-
nesesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta ai-
heudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettä-
vissä olevaa haittaa.

Lupa ainesten ottamiseen on maa-aineslain 6 §:n 1 momentin mukaan myönnet-
tävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty, eikä ottaminen tai sen
järjestely ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa.
Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineslain 10.1 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen myönnetään määrä-
ajaksi, kuitenkin enintään kymmeneksi vuodeksi.

Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että hakijan esit-
tämän hakemuksen ja ottamissuunnitelman sekä edellä esitettyjen lupamääräys-
ten mukaisesti toteutettuna ottaminen tai sen järjestelyt eivät ole ristiriidassa
maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa ja toiminta täyttää maa-ai-
neslain 6 §:ssä esitetyt edellytykset, jolloin lupa on myönnettävä. Lupaviranomai-
sen näkemyksen mukaan luvan mukainen toiminta ei aiheuta vaaraa tai kohtuu-
tonta haittaa ympäristölle tai asutukselle eivätkä lupamääräykset ole luvansaajalle
kohtuuttomia hankkeen laajuus, riskitaso ja hankkeesta saatava hyöty huomioon
otettuna.

Ympäristönsuojelulaki

Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan, kun toimintaa harjoitetaan hakemuksessa esitetyllä tavalla ja noudatetaan annettuja määräyksiä, toiminta täyttää ympäristönsuojelulain, jätelain, naapuruussuhdelain, luonnonsuojelulain sekä niiden nojalla annettujen säädösten vaatimukset.

Toimittaessa tämän päätöksen mukaisesti annetut lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon, toiminnasta ei aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, merkittävää muuta ympäristönsuojelulain 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityistä luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta naapureille. Toiminnasta ei myöskään aiheudu vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain 20 a §:n vastaista pintavesimuodostuman tai pohjavesimuodostuman tilatavoitteen saavuttamisen vaarantumista tai mainitun lain 20 b §:n vastaista vesimuodostuman tilan heikentymistä.

Toiminnan sijoittuminen täyttää ympäristönsuojelulain sijoituspaikkaa koskevat vaatimukset. Toimittaessa tässä päätöksessä annettujen määräysten mukaisesti toiminta ei ole yleiskaavan vastainen eikä aiheuta haittaa alueen kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle, eikä se vaikeuta luonnonsuojelun tavoitteiden saavuttamista tai vaikeuta rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista.

Ympäristönsuojelulain 10 §:n nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (ns. Muraus-asetus 800/2010, muutettu 314/2017) säädetään ympäristönsuojelun vähimmäisvaatimuksista silloin, kun louhinta- ja murskaustoimintaan on oltava ympäristölupa. Hakemuksen mukainen toiminta täyttää asetuksen 3 §:n mukaiset sijoittamisedot. Lisäksi meluselvityksellä on osoitettu, että toiminta voidaan suorittaa siten, etteivät asetuksen 7 §:n raja-arvot ylitä. Asetuksen vaatimukset mm. melu- ja pölyhaittojen riittävästä ehkäisystä, maaperän ja pohjaveden suojelusta, hulevesien käsittelystä ja johtamisesta, jätehuollosta, onnettomuuksiin ja häiriötilanteisiin varautumisesta ja toiminnan tarkkailusta on varmistettu lupamääräyksillä.

Vastaus annettuihin lausuntoihin ja muistutuksiin

Lausunnoissa ja muistutuksissa esitetyt seikat on huomioitu lupamääräyksistä, niiden perusteluissa sekä ratkaisun perusteluista ilmenevällä tavalla.

Tampereen kaupungin yleiskaavoituksen lausunto on huomioitu pölyn- ja melun- torjuntaa koskevassa määräyksessä 18-20 sekä maisemointia koskevissa

määräyksissä 45 ja 46 sekä aloittamisluvan ja toiminnan vakuutta (määräys 50) koskevassa ratkaisussa.

Tampereen kaupungin terveydensuojeluviranomaisen lausunto on huomioitu meluntorjuntaa koskevissa määräyksissä 19 ja 20 sekä pääosin talousvesikaivojen kartoittamista ja tarkkailua koskevassa määräyksessä 32.

Pirkanmaan liiton lausunto on huomioitu louhimon sijoittamista koskevassa määräyksessä 1 sekä maisemointia koskevissa määräyksissä 45 ja 46.

Lupa- ja valvontaviraston lausunto on huomioitu louhimon ja murskauslaitoksen sijainteja koskevissa määräyksissä 1 ja 2, melun- ja pölyntorjuntaa koskevissa määräyksissä 18-20, tärinämittausta koskevassa määräyksessä 35, pintavesien käsitteilyä, tarkkailua ja tulosten toimittamista koskevissa määräyksissä 17, 30 ja 34 sekä maisemointia koskevissa määräyksissä 45 ja 46.

Muistutukset on huomioitu tärinämittausta ja talousvesikaivojen tarkkailua koskevissa määräyksissä 32 ja 35. Vastineessaan hakija on sitoutunut huolehtimaan Kulhanvuorentien kunnosta jatkossakin.

Perustelut toiminnan aloittamiselle muutoksenhausta huolimatta

Tampereen Kovakivi Oy on hakenut ympäristönsuojelulain 199 §:n ja maa-aineslain 21 §:n mukaista lupaa aloittaa päätöksen mukainen toiminta mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Toiminnan aloittaminen vakuutta vastaan on myönnetty voimassa olevan maa-ainesluvan mukaiseen ottotasoon +90 (N2000), johon otto voitaisiin toteuttaa jo voimassa olevalla maa-ainesluvalla.

Lupamääräysten mukaisesta toiminnasta ei aiheudu ympäristönsuojelulain tarkoittamia peruuttamattomia haitallisia muutoksia tai muutoin merkityksellisiä haitallisia muutoksia ympäristössä. Laitoksen toiminnasta ei aiheudu myöskään maa-aineslain tarkoittamia kiellettyjä seurauksia tai muutoin merkityksellisiä haitallisia muutoksia ympäristössä, koska vuosikymmeniä jatkuneen kiviaineksen oton myötä avatun alueen maisema on jo muuttunut perusteellisesti eikä ottamisalueella ole luontoarvoja.

Jos lupapäätöstä muutoksenhaun vuoksi muutettaisiin tai päätös peruttaisiin, tulisi luvanhaltijan kuitenkin toteuttaa maisemointi voimassa olevan maa-ainesluvan mukaisesti.

Päätöksen täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi ja jo tapahtuneen toiminnan kuormituksen aiheuttamat mahdolliset haitat voidaan poistaa tai ne loppuvat, jos lupapäätös kumotaan. Toiminnan luonne huomioiden aloittamisluvan aikana mahdollisesti tehtävällä louhinnalla ei ole sellaisia vaikutuksia, jotka kokonaisuuden kannalta arvioiden jo avatulla louhimolla, jossa toimintaa on harjoitettu vuosikymmeniä, aiheuttaisi peruuttamattomia ympäristö- tai maisemavaiikutuksia.

Lain edellytykset täytäntöönpanolle muutoksenhausta huolimatta ovat olemassa. Näin ollen toiminta voidaan aloittaa tätä päätöstä noudattaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Vakuus on määrätty maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n nojalla. Toiminnalle on määrätty asettamaan ennen toiminnan aloittamista 3000 euron suuruinen vakuus, jolla tilanne voidaan palauttaa nykytilanteen kaltaiseksi, jos lupa kumoutuu.

Muutoksenhakutuomioistuin voi kieltää toiminnan aloittamisen muutoksenhausta huolimatta koskevan päätöksen toimeenpanon (YSL 199 §, MAL 21 §).

Lupamääräysten yleiset perustelut

Lupamääräyksiä annettaessa on otettu huomioon toiminnan luonne, sen alueen ominaisuudet, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet. Lupamääräyksissä ei ole velvoitettu käyttämään vain tiettyä tekniikkaa.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Määräys 1. Lupa on myönnetty hakemuksen mukaiselle ottamisalueelle, -määrälle ja -tasolle, siten että 5,4 hehtaarin kaivualueelta louhittavan kiviaineksen sallittu kokonaisottomäärä lupa-aikana on yhteensä enintään 60 000 k-m³. Kivenlouhinnalla on ollut ympäristölupa vuodesta 2003, joten kaivualueen laajennus voidaan sallia alle 300 metrin etäisyydelle lähimmästä loma-asunnosta ns. Muraus-asetuksen 3.3 §:n mukaisesti. Meluselvityksellä on osoitettu, ettei louhinnasta aiheudu melutasojen ohjearvot ylittävää melua. Myös hakemuksessa on riittävästi esitetty toiminnan luonne huomioiden, ettei ilmanlaadun raja-arvot ole vaarassa ylittyä. Voimassa olevassa maa-ainesluvassa alin sallittu ottotaso on +90, eikä ottotason syventämisen myöntämiselle ole estettä. (YSL 49 §, MAL 11 §, VNA 800/2010 3, 5 ja 7 §:t)

Määräys 2. Vuosittain sallittu enimmäismurskausmäärä on rajattu hakemuksen mukaiseksi. Hankkeen ympäristövaikutukset on selvitetty hakemuksen mukaisella toimintakapasiteetilla. Määräyksellä varmistetaan myös murskattavan kiven alkuperä. Murskauslaitoksen vähimmäisetäisyydestä 300 metriä lähimpiin häiriintyviin kohteisiin on määrätty Muraus-asetuksen 3 §:n mukaisesti. Murskausjakson aloittamisen ilmoittamisesta on määrätty, jotta viranomaisella on mahdollisuus suorittaa valvontatarkastus alueella murskausjakson aikana. (YSL 49, 52 ja 172 §:t, VNA 800/2010 3 §)

Määräys 3. Toiminnanharjoittajalla on oltava nimetty vastuhenkilö, jonka on tunnettava laitoksen toiminta ja sitä koskevat säännökset ja määräykset. Riittävällä ammattitaidolla varmistetaan muun muassa lupamääräysten asianmukainen

noudattaminen ja laitoksen ympäristönsuojelun taso. Vastuuhenkilön nimeäminen on välttämätöntä myös muiden luvassa määrättyjen toimien toteuttamisen varmistamiseksi sekä tiedonvälityksen varmistamiseksi luvanhaltijan ja viranomaisen välillä. Ilmoitusvelvollisuus on annettu valvonnallisista syistä. (YSL 6, 8 ja 62 §:t, VNA 800/2010 12 §)

Määräys 4. Toiminta-ajoissa on huomioitu ns. Muraus-asetuksen 8 §:n vaatimukset, joita sovelletaan, kun etäisyys melulle alttiisiin kohteisiin on alle 500 metriä. Kuitenkin saman pykälän kolmannen momentin perusteella ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ympäristöluvassa voidaan erityisestä syystä antaa toiminta-ajoista ankarampia määräyksiä. Toiminta-ajat ovat hakemuksen mukaiset ja samat kuin voimassa olevissa ympäristöluvassa ja maa-ainesluvassa. (YSL 52 §, VNA 800/2010 8 §)

Määräykset 5–8. Ottamisalueen merkinnöistä, suojaamisesta ja varoitustoimista sekä rakenteiden kunnossapidosta on määrätty turvallisuussyistä sekä valvonnan mahdollistamiseksi. Korkeustasomerkinnöillä louhimolla ja kartalla voidaan valvoa, ettei alinta sallittua ottotasoa aliteta. Putoamisvaaran poistaminen jyrkänteiden kohdalla edellyttää tukevaa ja riittävän korkeaa aita- tai vallirakennetta. Pelkkä merkitsemiseen tarkoitettu lippusiima ei toteuta tässä määräyksessä tarkoitettua putoamista estävää rakennetta. (MAL 11 §, MAA 7 §)

Määräykset 9–16. Toiminnassa tulee ehkäistä haitalliset maaperä-, pohja- ja pintavesivaikutukset. Kemikaalien ja polttonesteiden varastoinnista on määrätty kemikaalien käsittelystä aiheutuvien maaperän ja pohjaveden pilaantumisen riskien ehkäisemiseksi. Tukitoiminta- ja tankkausalueiden suojauksesta ja onnettomuustilanteisiin varautumisesta on määrätty Muraus-asetuksen 9 §:n vähimmäisvaatimusten mukaisesti. Polttoaineen tankkauspaikkojen on oltava polttonesteitä läpäisemättömiä (pinnoite, muovikalvo tai muu vastaava tiivistysrakenne) ja alueiden ympärillä on oltava rakenne, joka rajoittaa vahinkotilanteessa polttoaineen kulkeutumista ympäristöön. (YSL 6–8, 14, 16, 17, 19, 20, 52 ja 66 §:t, VNA 800/2010 9 ja 12 §:t, MAL 11 §)

Määräys 17. Hulevesien johtamisesta voi seurata mm. uomien liettymistä, veden samentumista sekä haitta-ainepitoisuuksien nousua pinta- ja pohjavesissä. Alueen hulevedet kulkeutuvat ojaan pitkin Näsijärveen ja on tärkeää, ettei vesien mukana pääse leviämään haitallisia aineita. Määräyksessä hulevesien johtamisen haitallisten ympäristövaikutusten ehkäisemisestä on huomioitu Lupa- ja valvontaviraston lausunto, kuitenkin niin että toiminnan luonne ja laajuus huomioiden nykyinen hulevesien johtaminen ja käsittelyrakenteet katsotaan olevan riittävät. (YSL 16, 17, 52 ja 66 §:t)

Määräykset 18–21. Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa vaikutuksista ympäristöön. Määräykset on annettu toiminnasta aiheutuvien melu- ja pölyhaittojen ehkäisemiseksi, Muraus-asetuksen vaatimusten täyttymisen

varmistamiseksi sekä huomioiden Lupa- ja valvontaviraston ja yleiskaavoituksen lausunnot. Laitoksen toimintojen suunnittelulla ja laitteiden suunnitelmallisella sijoittamisella voidaan vähentää melu- ja värinähaittoja. Toiminnasta aiheutuvaa melutasoa on rajoitettu valtioneuvoston päätöksen melutason ohjearvoista mukaisesti. Häiriölle alttiilla kohteilla tarkoitetaan samoja kohteita kuin valtioneuvoston päätöksessä melutasojen ohjearvoista.

Ennalta arvioiden ei ole syytä olettaa, että toiminnasta aiheutuva melu tai värinä aiheuttaisi kohtuutonta haittaa lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Jos toiminnasta myöhemmin tulee melua tai värinää koskevia perusteltuja valituksia tai ilmenee muita haittoja, voi valvontaviranomainen määrätä mitattavaksi melu- tai värinätasot lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Jos melumittaustulosten perusteella aiheutuvaa meluhaittaa voidaan pitää kohtuuttomana häiriintyvien kohteiden kannalta, voi valvontaviranomainen määrätä lisätoimista meluhaitan vähentämiseksi.

Pölymittauksilla voidaan tarvittaessa varmistaa ilmanlaatu häiriintyvissä kohteissa. Pölyn- ja meluntorjuntaa koskevissa määräyksissä on huomioitu myös kaavoitusviranomaisen lausunto. Vastineen liitteenä toimitetun melumallinnuksen mukaan rikotuksen ja murskauksen aiheuttama melutaso ei ylitä sallittuja melutasoja lähimmässä häiriölle alttiissa kohteessa, joten erilliselle meluvallille ei ole tarvetta. (YSL 52 §, VNp 993/1992 2 §, MAA 11 §, Naapuruussuhdelaki 17 §, VNA 800/2010 13 §)

Määräykset 22–26. Jätelain mukaan jätettä on käsiteltävä hallitusti. Jätteen haltijan on oltava selvillä jätteen alkuperästä, määrästä, lajista ja laadusta. Jätteestä tai jätehuollosta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Varastoimalla jätteet asianmukaisesti ja turvallisesti voidaan niiden varastoinnista aiheutuvia riskejä vähentää. Jätteen varastointia koskevat määräykset ovat tarpeen jätehuollon asianmukaisen toteuttamisen varmistamiseksi, jätteiden varastointiin liittyvän riskin vähentämiseksi ja ohjaamaan jätteitä asianmukaiseen käsittelyyn.

Jätteen luovuttamisessa tulee noudattaa jätelain 29 §:n vaatimuksia ja toiminnanharjoittajan on varmistettava, että sen käyttämät jätekuljetusyritykset on merkitty jätteen ammattimaisina kuljettajina jätehuoltorekisteriin. Siirtoasiakirjamenettelystä on määrätty jätelaissa ja valtioneuvoston asetuksessa jätteistä. Menettely helpottaa valvontaa ja sen avulla voidaan seurata jätteiden kulkua tuottajalta asianmukaiseen hyödyntämis- tai käsittelypaikkaan. Jätekirjanpidosta ja siirtoasiakirjojen säilyttämisestä on määrätty valvonnallisista syistä. (YSL 6, 16, 17, 52 ja 58 §:t, JäteL 12, 13, 15–17, 28 ja 29 §:t, JäteA 7-9 ja 17 §:t, VNA 314/2017 11 §)

Määräys 27. Louhinnassa muodostuva murskaamatta jäävä sivukivi on louhinnassa syntyvää jätettä (01 01 02), joten sen määrä tulee olla tiedossa toiminnan aikana ja tieto on kirjattava kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaan. Suunnitelma on arvioitava ja tarvittaessa päivitettävä vähintään viiden vuoden välein. (MAL 5a ja 11 §:t, YSL 114 §, Maa-ainesten ottaminen –opas 2023:30).

Määräys 28. Toiminnanharjoittaja on ympäristönsuojelulain nojalla velvollinen käyttämään parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja seuraaman sen kehitystä alalaan. Toiminnassa on käytettävä ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ja toiminnasta aiheutuvien ympäristöhaittojen vähentämiseksi tarkoituksenmukaisia ja kustannustehokkaita työmenetelmiä. (YSL 8 §)

Valvontaviranomainen voi omasta aloitteestaan muuttaa lupaa, jos parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisen vuoksi päästöjä voidaan olennaisesti vähentää ilman kohtuuttomia kustannuksia. (YSL 89 §)

Määräykset 29–31. Määräykset toiminnan tarkkailusta on annettu, koska ympäristönsuojelulain mukaan toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista. Säännöllisesti tarkkailtavia rakenteita ovat mm. tukitoiminta-alue ja hulevesien laskeutusaltaiden toimiminen.

Lisäksi säännöllisesti suoritettava pinta- ja pohjavesien tarkkailu on kiviainestuoannon parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaista. Pinta- ja pohjavesitarkkailulla ja laadunseurannalla saadaan tietoa louhimon normaalin toiminnan ja mahdollisten vuoto- ja vahinkotilanteiden pinta- ja pohjavesivaikutuksista. Tarvittaessa tulosten sen pohjalta voidaan puuttua mahdollisiin ongelmiin pintavesien laadussa ja johtamisessa. Louhimon toiminnan seurauksena pinta- ja pohjaveteen voi päätyä mm. sameutta aiheuttavaa kiintoainesta, räjähdysaineista peräisin olevaa tyypeä ja ravinteita pintamaiden läjitysalueilta.

Pintaveden tarkkailupisteiden sijaintien ja niistä saatavien tuloksien tulee esittää kattavasti ja luotettavalla tavalla toiminnan vaikutusta pintavesiin. Määräyksessä pintavesien tarkkailusta on huomioitu myös Lupa- ja valvontaviraston lausunto, lukuun ottamatta, että tarkkailuohjelmaan ei edellytetä lisättävän lisäpistettä ennen laskeutusaltaita. Hulevedet johtuvat ja kertyvät louhoskuopan pohjalle, josta ei ole perusteltu ottaa vesinäytettä. Lupaviranomainen katsoo riittäväksi, että louhimolta poisjohdettavan veden laatua tarkkaillaan. Pintavedestä tutkittavat parametrit ovat samat kuin nykyisen maa-aineslupan tarkkailuohjelmassa. (YSL 6, 16, 17, 52, 62, 66 ja 172 §:t, MAL 11 §)

Määräys 32. Talouskaivovesikaivojen kartoitus ja vesinäytteenotto on edellytetty louhimon vaikutusten arvioimiseksi, talousveden laadun varmistamiseksi ja turvaamiseksi terveydensuojeluviranomaisen lausunnossaan edellyttämällä tavalla, lukuun ottamatta radonin ja uraanin tutkimista sekä mikrobiologisen laadun tutkimista. Ei ole syytä olettaa, että louhinnalla olisi vaikutusta lähialueen talousvesikaivoissa mahdollisesti esiintyviin radon- tai uraanipitoisuuksiin tai mikrobiologiseen laatuun. Lupaviranomainen katsoo, että kertaluonteinen talousvesikaivojen tarkkailu on riittävä, eikä säännöllisille vedenpinnankorkeusmittauksille ole tarvetta. Hakija on esittänyt vastineessa ja erillisessä selvityksessä, että louhimon ja talousvesikaivojen välillä ei ole hydraulista yhteyttä. Jos kuitenkin myöhemmin on syytä epäillä kallioperän olosuhteiden muuttuneen, valvontaviranomainen voi muuttaa tarkkailuohjelmaa. Määräyksessä on huomioitu myös muistutuksissa

esiin nostetut huomiot talousvesikaivojen tarkkailusta. (YSL 6, 52, 62, 65 ja 172 §:t, VNA 800/2010 10 §)

Määräys 33. Ympäristönsuojelulain täytäntöönpanon edellyttämät mittaukset, testaukset, selvitykset ja tutkimukset on tehtävä pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin. (YSL 209 §)

Määräys 34. Vesinäytetulokset tulee toimittaa valvontaviranomaiselle valvonnallisista syistä ympäristövaikutusten seuraamiseksi. Tulokset tulee toimittaa myös Lupa- ja valvontavirastolle sen lausunnon mukaisesti. (YSL 52 ja 172 §:t)

Määräys 35. Määräys tärinämittauksista on annettu toiminnan räjäytysten aiheuttamien tärinävaikutusten tarkemmaksi selvittämiseksi. Tärinämittauksista on määrätty myös Lupa- ja valvontaviraston lausunnon ja muistutusten perusteella sekä toiminnanharjoittajan vastineessaan esittämällä tavalla. (YSL 6 ja 62 §:t)

Määräys 36. Jos toiminnan tarkkailutulokset, toiminnasta tulleet perustellut valitukset tai muut syyt edellyttävät, on valvontaviranomaisen mahdollista muuttaa tarkkailuvaatimuksia. (YSL 62 ja 65 §:t)

Määräykset 37 ja 38. Määräyksillä pyritään ehkäisemään häiriö- tai onnettomuustilanteita sekä vähentämään niistä aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja. Vahinkotilanteita koskevalla ilmoitusvelvollisuudella varmistetaan tiedonkulku viranomaisille ja mahdollistetaan asianmukaisten varotoimenpiteiden toteutuminen sekä torjunta- ja ennallistamistoimenpiteiden toteutumisen valvonta. (YSL 6, 8, 133-135 §:t, VNA 800/2010 12 §, MAL 11 §)

Määräykset 39–41. Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa vaikutuksista ympäristöön. Kirjanpitoa edellytetään pidettäväksi, jotta valvontaviranomainen voi saada ajantasaista tietoa toiminnan ja sen ympäristönsuojelutoimien jatkuvasta tasosta ja mahdollisista poikkeustilanteista. Määräykset kirjanpidosta ja raportoinnista ovat tarpeen lainsäädännön ja lupamääräysten noudattamisen varmistamiseksi, toiminnan valvomiseksi ja toiminnan ympäristövaikutusten selvittämiseksi. Ilmoitus otetun maa-aineksen määrästä ja laadusta on tehtävä vuosittain. (MAL 11 ja 23a §:t, MAA 6 §, YSL 6, 62, 66, 172 §:t, JäteL 118–122 §:t, JäteA 33 §)

Määräykset 42–44. Sivukivikasan korkeudesta on määrätty maisemahaittavaikutuksen rajoittamiseksi. Sivukiven läjittämisestä on määrätty yksityiskohtaisesti, jotta siitä ei aiheutuisi vaaraa tai haittaa ympäristölle tai naapurikiinteistölle. Nykytilanteessa ottamisalueen pohjoisosassa sijaitseva vanha sivukivikasa on lähimmillään noin 20 metrin päässä naapurikiinteistöjen rajoista. Maa-ainesten ottaminen -oppaan mukaan suositus suojaetäisyydeksi naapurikiinteistöön on 30 metriä, ellei pienemmästä suojaetäisyydestä ole saatu naapurikiinteistön omistajan kirjallista suostumusta. Turvallisuussyistä myös pääsyä sivukivikasalalle tulee rajoittaa hakemuksessa esitetyn mukaisesti. (MAL 11 §, MAL 5a §, YSL 114 §, Maa-ainesten ottaminen –opas 2023:30).

Määräykset 45 ja 46. Maisemointi- ja jälkihoitotöistä on määrätty osin hakemuksessa esitettyä tiukemmin huomioiden pääosin myös yleiskaavoituksen, Lupa- ja valvontaviraston sekä Pirkanmaan liiton lausunnot. Ottamisalue tulee maisemoida ympäristöön ja maisemaan sopivaksi sekä turvalliseksi alueeksi. Kaivualueen rikkonaiset seinämät tulee turvallisuussyistä porrastaa ja suojata. Louhimon eheitä kallioseinämiä, joista ei ole sortumavaaraa, ei ole välttämätöntä luiskata. Koska jyrkien seinämien suojarakenteiden tulee olla massiivisia ja pysyviä vuosien ajan kaikissa sääolosuhteissa, kaivualueen ympärille tulee rakentaa riittävä, vähintään 1,5 metriä korkea kivimuuri. Teräsverkkoaita ei ole riittävän kestävä ratkaisu. Jätehuollosta ja ylimääräisen materiaalin poistomittamisesta tulee huolehtia. Maisemointiin voidaan käyttää alueella olevaa sivukiveä ja alkuperäisiä pinta- ja ylijäämämaita. (MAL 11 §, MAA 8 §, YSL 52 ja 94 §:t, JäteL 12 ja 13 §:t, Maa-ainesten ottaminen –opas 2023:30)

Määräykset 47 ja 48. Toiminnan muuttamisesta tai laajentamisesta on ilmoitettava valvontaviranomaiselle, koska tiedot laitoksen toiminnassa tapahtuvista muutoksista ovat tarpeen valvonnan kannalta sekä sen määrittämiseksi, vaatiiko muuttunut toiminta luvan muuttamista. Toiminnan lopettamisesta on ilmoitettava lopputarkastuksen pitämiseksi sekä maisemointi- ja jälkihoitotoimien valvomiseksi. (MAL 11 ja 14 §, MAA 6 ja 7:t §, YSL 29 ja 170 §:t)

Määräys 49. Tieto toiminnanharjoittajan vaihtumisesta on tarpeen valvonnan kannalta. Maa-ainesten otto-oikeuden siirron yhteydessä on välttämätöntä varmistaa lupavelvoitteiden noudattaminen ja riittävän vakuuden voimassaolo. (MAL 11, 12 ja 13a §:t)

Määräys 50. Toiminnanharjoittajalta edellytetään vakuutta luvassa määrättyjen toimenpiteiden suorittamiseksi. Vakuuden määrän arvioinnissa on otettu huomioon kaivualueen pinta-ala (5,4 hehtaaria) ja maisemoinnin vaatimustaso (kustannus 10 500 €/ha kalliolouhoksilla vaativan tason kustannuksen mukaan).

Vakuutta voidaan tarvittaessa muuttaa luvan voimassaolon aikana. Vakuussumman alentamiseksi luvanhaltijan on hyväksyttävä suoritettut jälkihoitotyöt lupaviranomaisella ja haettava vakuussumman muutosta. (MAL 12 § ja MAA 8 §)

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Tämä päätös on voimassa 11.9.2036 asti.

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Jos valtioneuvoston asetuksella annetaan tämän päätöksen määräyksiä ankarampia säännöksiä tai päätöksestä poikkeavia säännöksiä päätöksen voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta päätöksen estämättä noudatettava. (YSL 70 § 2 mom.)

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös on lainvoimainen valitusajan päättymisen jälkeen, jos päätökseen ei haeta muutosta valittamalla. Toiminta saadaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa ennen tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulemistä, mikäli toiminnanharjoittaja asettaa vaaditun vakuuden. Vaasan hallinto-oikeus voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

KORVATTAVAT PÄÄTÖKSET

Tampereen kaupungin ympäristölautakunta on myöntänyt 20.5.2003 Peipohjan Kiviveistämö Oy:lle ympäristönsuojelulain 28 §:n mukaisen toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan kivenlouhimon toimintaan (dnro YVI: 518/643/2003). Tampereen kaupungin ympäristö- ja rakennusjaoston on tehnyt 21.12.2010 päätöksen ympäristöluvan määräysten tarkistamisesta. Päätöksellä on korvattu aiempi ympäristölupa kokonaan (pätöksen antopäivä 27.12.2010, dnro TRE: 9774/11.01.00/2009) ja päätös on voimassa toistaiseksi.

Tämä päätös korvaa lainvoimaiseksi tultuaan edellä mainitun ympäristölupapäätöksen.

Tämä päätös korvaa lainvoimaiseksi tultuaan Tampereen kaupungin ympäristö- ja rakennusjaoston 11.10.2016 Tampereen Kovakivi Oy:lle myöntämän maa-aineslupapäätöksen (dnro TRE:4360/10.00.03/2014).

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET JA OIKEUSOHJEET

Maa-aineslaki (MAL 555/1981) 1, 1a, 3, 4, 4a, 6, 7, 10–12, 13a, 14, 20, 23 ja 23a §:t
Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (MAA 926/2005) 5a, 6–9 §:t
Ympäristönsuojelulaki (YSL 527/2014): 6-8, 11, 14-17, 20, 27, 29, 34, 44, 48-49, 52-53, 58, 62, 65, 66, 70, 83, 85, 89, 94, 112, 113, 123, 133-135, 170, 172, 199 ja 209 §:t

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (YSA 713/2014): 2 ja 11-15 §:t
Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (VNA 800/2010, muutettu 314/2017) 3–13 §:t
Jätelaki (JäteL 646/2011) 8, 12-13, 15-17, 28-29, 31, 47, 48, 72, 94, 118-121 ja 141 §:t

Valtioneuvoston asetus jätteistä (JäteA 978/2021) 4, 7-11, 19, 22, 33, 36, 40 ja 41 §:t

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013) 4 §

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (VNp nro 993/1992) 2 §

Laki eräistä naapurussuhteista (26/1920) 17 §

Laki vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä (1299/2004) 20a ja 20b §:t

Hallintolaki (434/2003) 6, 22, 32–34 §:t

Maa-ainesten ottaminen. Opas ainesten kestävään käyttöön (Ympäristöministeriön julkaisu 2023:30)

Parhaat ympäristökäytännöt (BEP) luonnonkivituotannossa (Ympäristöministeriön julkaisu 5/2014)

Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksa (yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaosto 26.3.2024 § 24)

KÄSITTELYMAKSU

Hakemuksen käsittelystä peritään maksu, joka on Tampereen kaupungin yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaoston 26.3.2024 § 24 hyväksymän ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukainen.

Taksan 5 §:n 9. momentin mukaan maa-aineslain 4 a §:n mukaisen maa-aineslupahakemuksen ja ympäristönsuojelulain 47 a §:n mukaisen ympäristölupahakemuksen yhteiskäsittelystä peritään maa-aineslupan maksu kokonaisuudessaan sekä 50 % taksan maksutaulukon mukaisesta ympäristölupamaksusta.

Taksan maksutaulukon ”Maa-aineslain (MAL) mukaisten asioiden käsittely” -kohdan mukaan maa-aineslupahakemuksen käsittelyn ja ottamissuunnitelman tarkastamisen perusmaksu on 1300 € sekä lisäksi otettavaksi sallitun maa-aineen kokonaisuutensa mukaan 0,03 €/m³). Malmien tai mineraalien kaivaminen tai maaperän ainesten otto -kohdan mukaan yhdistetyn kivenlouhimon ja murskaamon luvan taksa on 4820 €.

Hakemuksen käsittelymaksu on siten 5510 €.

Taksan 9 §:n 2. momentin mukaan maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain mukaisen 199 §:n mukaisen aloittamisoikeuden myöntämisestä osana lupapäätöstä peritään lisäksi 160 €.

Lisäksi peritään lehti-ilmoituskulut, jotka aiheutuivat hakemuksen vireilläolosta (yht. 263,55 €) ja päätöksestä ilmoittamisesta Teisko-Aitolahti-lehdessä. Lopulliset lehti-ilmoituskulut ovat tiedossa laskutettaessa. Lasku lähetetään erikseen.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja käsittelymaksuun voi hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen 19.10.2026 mennessä. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Tampereen Kovakivi Oy (hakija)

Jäljennös päätöksestä

Tampereen kaupunki, yleiskaavoitus
Tampereen kaupunki, terveydensuojelu
Lupa- ja valvontavirasto
Pirkanmaan liitto
Pirkanmaan pelastuslaitos
Muistuttajat

Päätöksestä ilmoittaminen

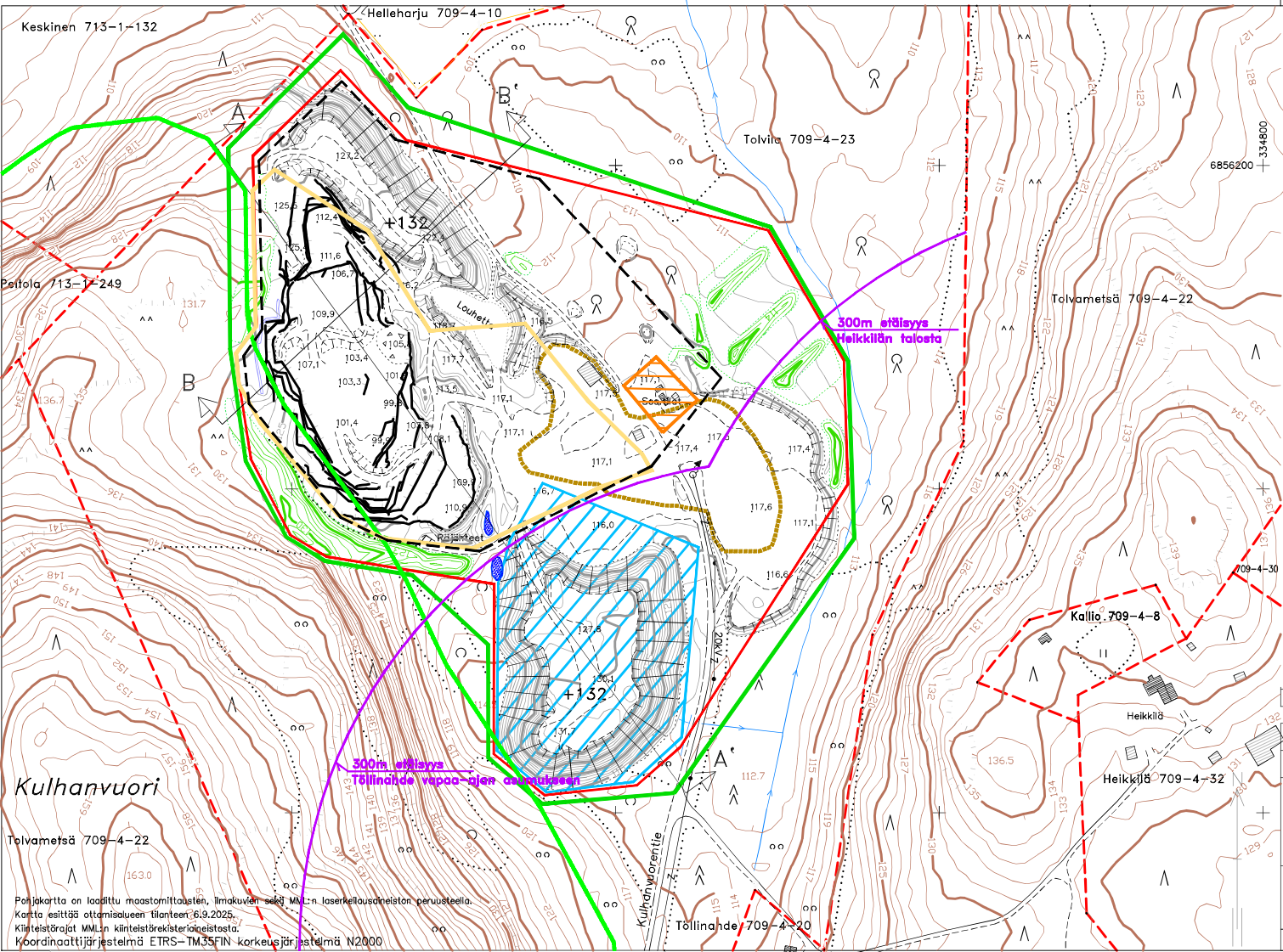
Päätös ja sitä koskeva kuulutus julkaistaan Tampereen kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Lisäksi päätöksen antamisesta ilmoitetaan asianosaisille, joille on erikseen annettu tieto hakemuksesta.

Lisätiedot päätöksestä

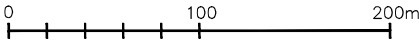
Lisätietoja päätöksestä antaa asian valmistelija ympäristötarkastaja
Tiina Nieminen, puh. 040 800 7352, tiina.lh.nieminen@tampere.fi

LIITTEET Louhimon suunnitelmakartat 4 kpl (asemakartta, nykytilannekartta, 5 ja 10 vuoden suunnitelmakartat päiväys 14.2.2026, toimitettu 31.3.2026)
Ottamisalueen leikkauspiirrokset A-A ja B-B (päiväys 14.2.2026)

TAMPEREEN KOVAKIVI OY

Kapeen louhimo
Kapee, Tampere

1:2000

Merkintöjen selitys:

- Suunnitelma-alue/ympäristölupa-alue
- Kaivalue
- Ottamisalue
- Tuotointialue
- Varastointialue
- Pintamaan läjitys
- Sivukivialue
- Tilan raja
- Pintamaat on poistettu, ei luonnontilainen
- Laskeutusallas
- Louhittu kalliorintaus
- MÄNTYMETSA
- AVOIN ALUE
- KUUSIMETSA
- LEHTIMETSA
- LEHTITAIMIKKO
- HAVUTAIMIKKO
- SEKAMETSA

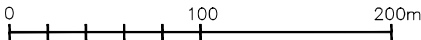
VANHAN LUVAN RAJAUKSET:

- NYKYINEN OTTOALUE
- VALTAKUNNALLISESTI ARVOKKAAN KALLIOALUEEN RAJAUS (GE2-119, KULHANVUORI)

Tunn.	Lukum.	Muutos	Nimim.	Pvm.
K.osa/Ky8	Korttel/Tila	Tontti/Rek.nro	Viranomaisen arkistointimerkintä varten	
837-709-4-23	TOLVILA	4:23	Piirustuslaji	Juoks.nro
Rakennustoimenpide			Piirustuksen sisältö	Mittakaava
MAA-AINESTEN OTTO			ASEMAKARTTA	1:2000
Tilaaja sekä suunnittelukohteen nimi			Työn ja piirustuksen nro	
TAMPEREEN KOVAKIVI OY			Muutos	
KAPEEN LOUHIMO			1.	
TAMPERE				
Suuntakartta Oy		Piirt. P.K		
Koulutie 70		Suunn. ASE		
82110 Heinävaara		Pvm. 14.2.2026		
p. 0400 183982				
Hyv. A. Elomaa		Tark.		

TAMPEREEN KOVAKIVI OY

Kapeen louhimo
Kapee, Tampere

1:2000

Merkintöjen selitys:

- Suunnitelma-alue/ympäristölupa-alue
 - Kaivualue
 - Ottamisalue
 - Tukitoiminta-alue
 - Varastointialue
 - Pintamaan läjitys
 - Sivukivialue
 - Tilan raja
 - Pintamaat on poistettu, ei luonnontilainen
 - Laskeutusallas
 - Louhittu kalliorintaus
 - MÄNTYMETSÄ
 - AVOIN ALUE
 - KUUSIMETSÄ
 - LEHTIMETSÄ
 - LEHTITAIMIKKO
 - HAVUTAIMIKKO
 - SEKAMETSÄ
- VANHAN LUVAN RAJAUKSET:
- NYKYINEN OTTOALUE
 - VALTAKUNNALLISESTI ARVOKKAAN KALLIOALUEEN RAJAUS (GE2-119, KULHANVUORI)

Tunn.	Lukum.	Muutos	Nimim.	Pvm.
K.osa/Kylä 837-709-4-23	Korttel/Tila TOLVILA 4:23	Tontti/Rek.nro TOLVILA 4:23	Viranomaisen arkistointimerkintä varten	
Rakennustoimenpide MAA-AINESTEN OTTO			Piirustustila	Juoks.nro
Tilaaja sekä suunnittelukohteen nimi TAMPEREEN KOVAKIVI OY KAPEEN LOUHIMO TAMPERE			Piirustuksen sisältö NYKYTILANNE/ SUUNNITELMAKARTTA	Mittakaava 1:2000
Suuntakartta Oy Koulutie 70 82110 Heinävaara p. 0400 183982	Piirt. P.K Suunn. ASE Pvm. 14.2.2026		Työn ja piirustuksen nro 2.	Muutos
Hyv. A. Elomaa	Tark.			

Keskinen 713-1-132

Helleharju 709-4-10

Tolvila 709-4-23

Tolvametsä 709-4-22

Kallio 709-4-8

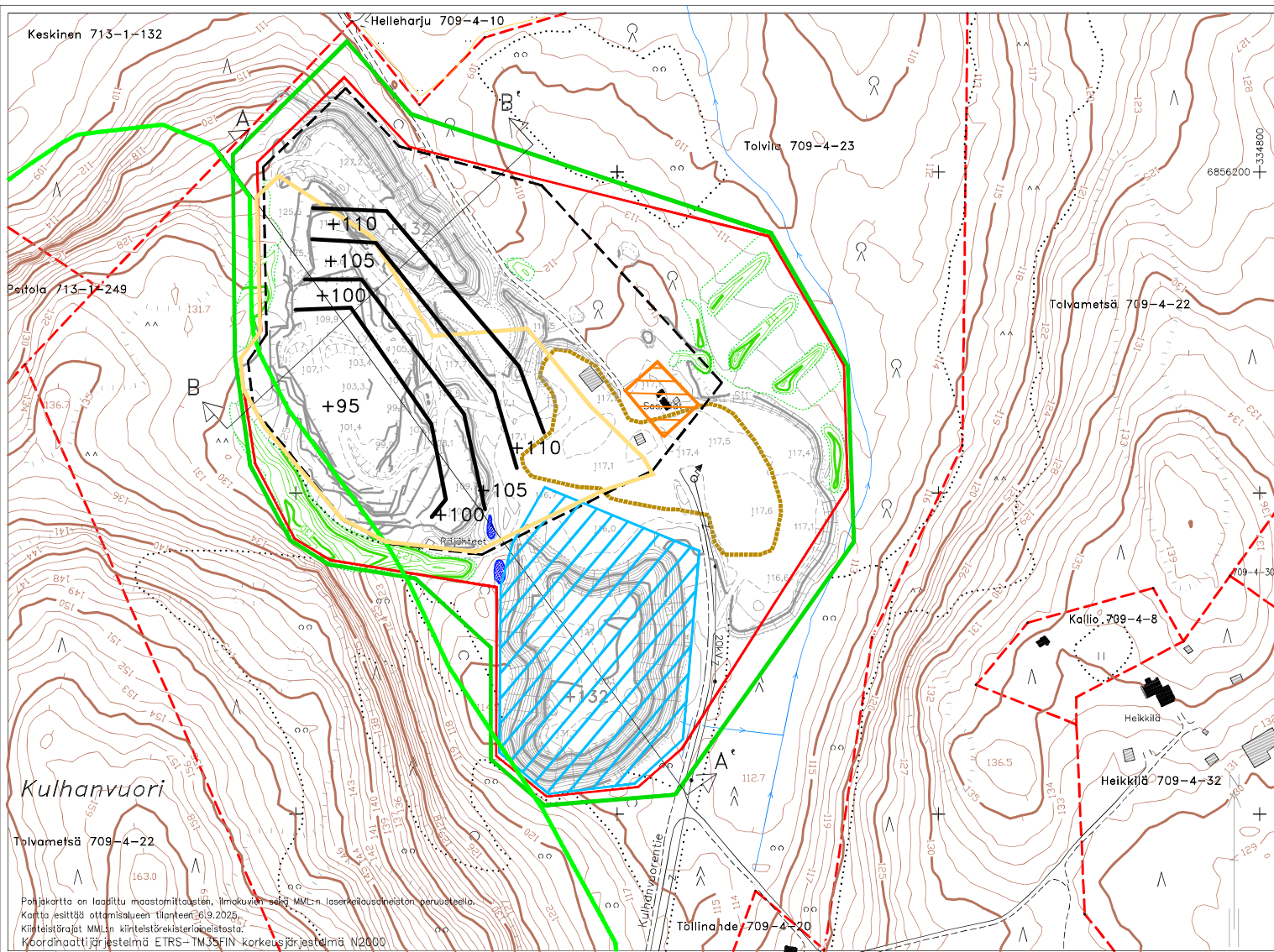
Heikkilä 709-4-32

Töllinghe 709-4-20

Kulhanvuori

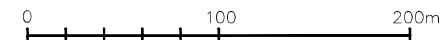
Tolvametsä 709-4-22

Pohjakartta on laadittu maastomittauksen, ilmakuvan sekä MML:n laserkallusaineiston perusteella.
Kartta esittää ottamisalueen tilanteen 6.9.2025.
Kilpietärajat MML:n kilpietärajat.
Koordinaattijärjestelmä ETRS-TM35FIN korkeusjärjestelmä N2000

TAMPEREEN KOVAKIVI OY

Kapeen louhimo
Kapee, Tampere

1:2000

Merkintöjen selitys:

- Suunnitelma-alue/ympäristölupa-alue
- Kaivalue
- Ottamisalue
- Tukitoiminta-alue
- Varastointialue
- Pintamaan läjitys
- Sivukivialue
- Tilan raja
- Pintamaat on poistettu, ei luonnontilainen
- Laskeutusallas
- Louhittu kalliorintaus
- MÄNTYMETSA
- AVOIN ALUE
- KUUSIMETSA
- LEHTIMETSA
- LEHTITAIMIKKO
- HAVUTAIMIKKO
- SEKAMETSÄ

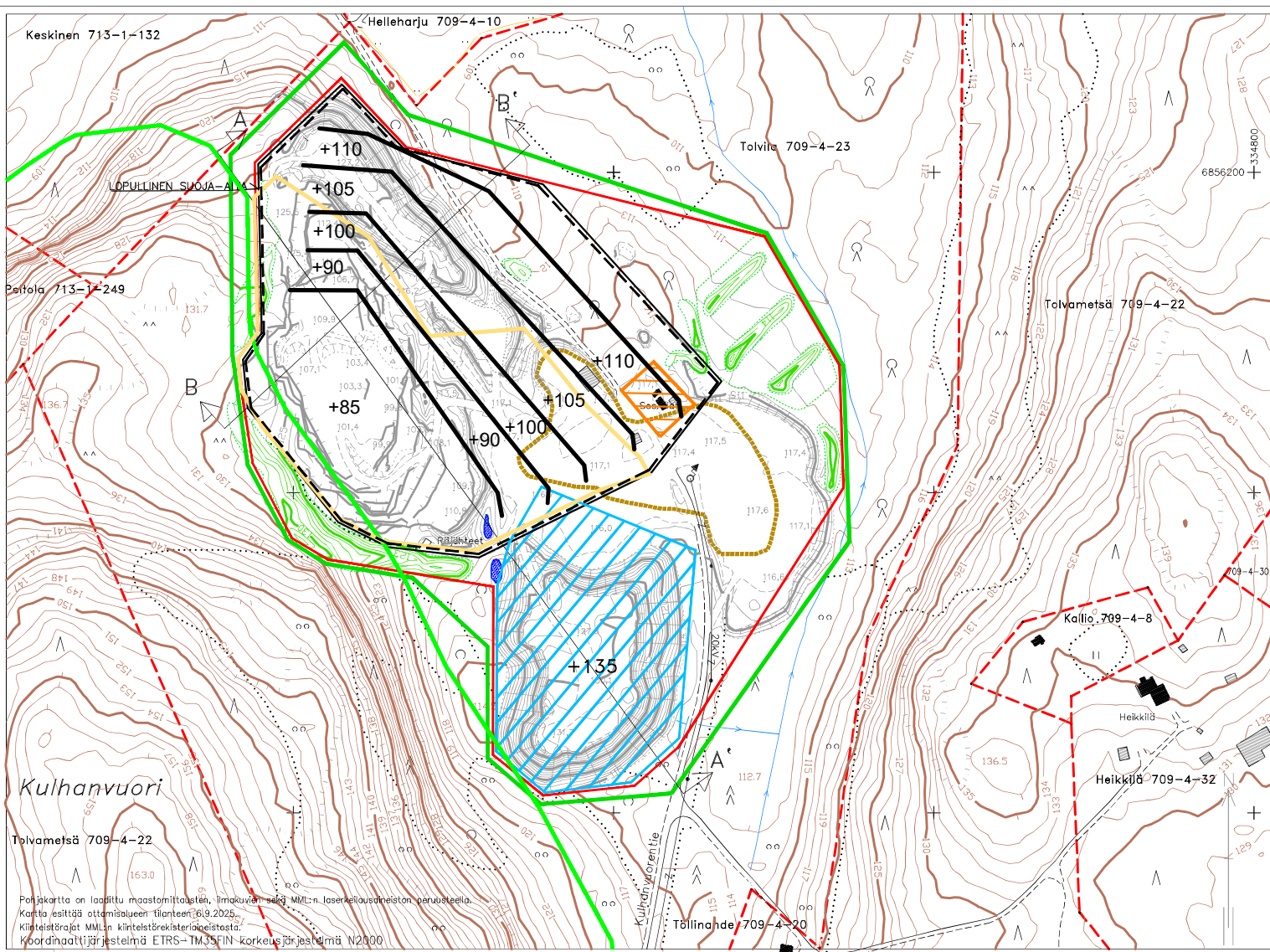
VANHAN LUVAN RAJAUKSET:

- NYKYINEN OTTOALUE
- VALTAKUNNALLISESTI ARVOKKAAN KALLIOALUEEN RAJAUS (GE2-119, KULHANVUORI)

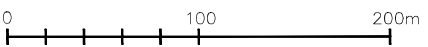
02

Tunn. Lukum. Muutos			Nimim.	Pvm.
K.osa/Kylä	Korttel/Tila	Tontti/Rek.nro	Viranomaisen arkistointimerkintä varten	
837-709-4-23		TOLVILA 4:23	Piirustuslaji	Juoks.nro
Rakennustoimenpide			Piirustuksen sisältö	Mittakaava
MAA-AINESTEN OTTO			TILANNE 5 vuotta	1:2000
Tilaaja sekä suunnittelukohteen nimi				
TAMPEREEN KOVAKIVI OY				
KAPEEN LOUHIMO				
TAMPERE				
Suuntakartta Oy		Piirt. P.K	Työn ja piirustuksen nro	Muutos
Koulutie 70		Suunn. ASE		
82110 Heinävaara		Pvm. 14.2.2026		
p. 0400 183982				
Hvv. A. Elomaa		Tark.		

Pohjakartta on laadittu maastomittauksen, ilmakuvien sekä MML:n laserkallusaineiston perusteella.
Kartta esittää ottamisalueen tilanteen 31.9.2025.
Kiinteistörajat MML:n kiinteistörekisteriaineistosta.
Koordinaattijärjestelmä ETRS-TM35FIN korkeusjärjestelmä N2000

TAMPEREEN KOVAKIVI OY
Kapeen louhimo
Kapee, Tampere

1:2000

Merkintöjen selitys:

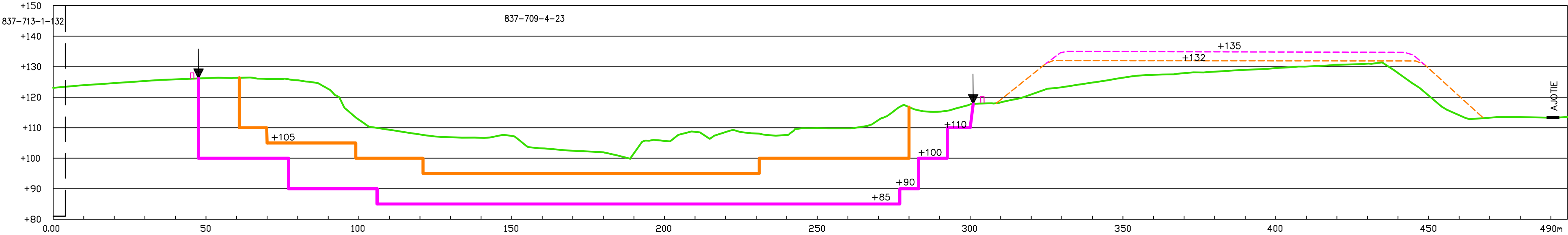
- Suunnitelma-alue/ympäristölupa-alue
- Kaivualue
- Ottamisa-alue
- Tukitoiminta-alue
- Varastointialue
- Pintamaan läjitys
- Sivuvialue
- Tilan raja
- Pintamaat on poistettu, ei luonnontilainen
- Laskeutusallas
- Louhittu kalliorintaus
- MÄNTYMETSÄ
- AVOIN ALUE
- KUUSIMETSÄ
- LEHTIMETSÄ
- SUOJA-AITA
- VANHAN LUVAN RAJAUKSET:
- NYKYINEN OTTOALUE
- VALTAKUNNALLISESTI ARVOKKAAN KALLIOALUEEN RAJAUS (GE2-119, KULHANVUORI)
- LEHTITAIMIKKO
- HAVUTAIMIKKO
- SEKAMETSÄ

Kulhanvuori

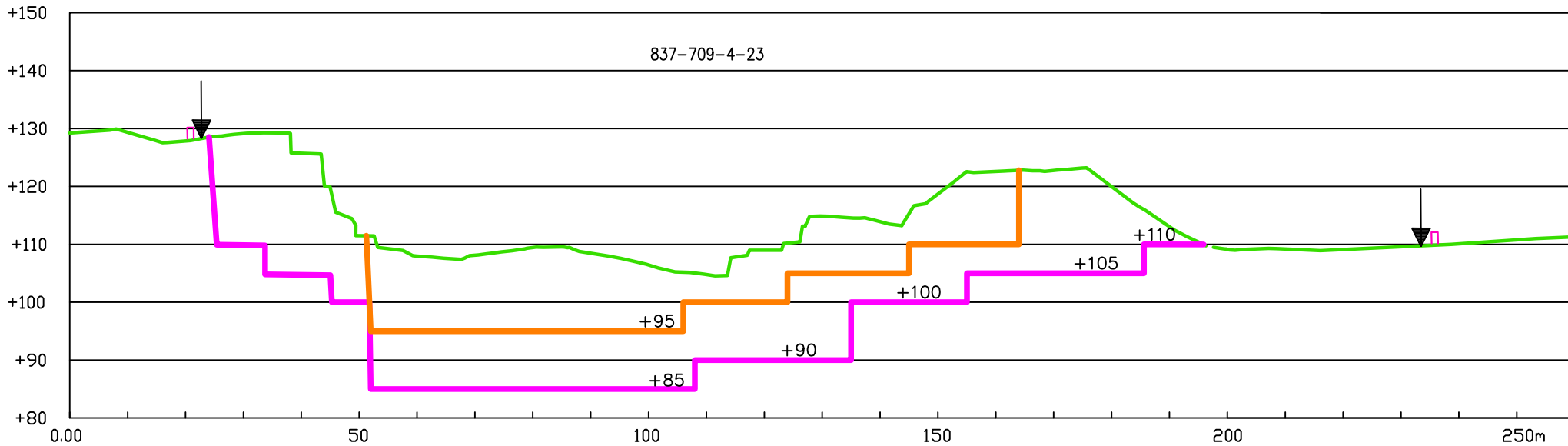
Tolvametsä 709-4-22

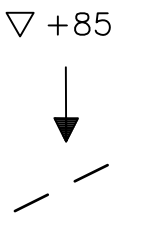
Pohjakartta on laadittu maastomittauksen, ilmakuvien sekä MML:n laserkellouksetietojen perusteella.
Kartta esittää ottamisa-alueen tilanteen 6.9.2025.
Kiinteistörajat MML:n kiinteistörekisterilajeista.
Koordinaattijärjestelmä ETRS-TM35FIN korkeusjärjestelmä N2000.

Tunn. Lukum. Muutos			Nimim.	Pvm.
K.osa/Kylä 837-709-4-23		Korttel/Tila Tontti/Rek.nro TOLVILA 4:23	Viranomaisen arkistointimerkintä varten	
Rakennustoimenpide MAA-AINESTEN OTTO			Piirustuslaji	Juoks.nro
Tilaaja sekä suunnittelukohteen nimi TAMPEREEN KOVAKIVI OY KAPEEN LOUHIMO TAMPERE			Piirustuksen sisältö TILANNE 10 vuotta	Mittakaava 1:2000
Suuntakartta Oy Kouluntie 70 82110 Heinävaara p. 0400 183982		Piirt. P.K	Työn ja piirustuksen nro 4.	Muutos
		Suunn. ASE		
		Pvm. 14.2.2026		
Hyv. A. Elomaa		Tark.		

$$A - A$$

B-B

	NYKYINEN MAANPINTA
	5–TILANNE
	10–TILANNE
	SUUNNITELTU OTTAMISTASO
KAIVUALUEEN RAJA
TILAN RAJA
SUUNNITELTU SIVUKIVIALUE LOPPUTILANTEESSA
	SUOJA–AITA OHJEELLINEN SIJAINTI

[illegible]